

DARBININKAS

XLIX NR. 85

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N. Y.

TRĘČIADENIS - WEDNESDAY, GRUODIS - DECEMBER 30, 1964

910 WILLOUGHBY AVE.,
BROOKLYN 21, N. Y.

10 CENTU

Lietuvos
nacionalistinė
M. Mažvydo
biblioteka

LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ —

skaitytojams, bendradarbiams, platintojams, rėmėjams. o
taip pat ir visiem kitiem lietuviams laisvėje ir pavergtoje
tėvynėje!

REDAKCIJA IR ADMINISTRACIJA

Metai baigiami be džiaugsmo, einama į naujus be vilčių

Popiežius Paulius VI kalėdinėje kalboje gruodžio 22 kėlė reikalingiausią šiuo metu žmonių idealą — broliškumą. Pažaušti, kad "visi žmonės yra broliai; kad "kiekvienas žmogus yra mūsų kaimynas" — to labiausiai reikia.

Šiandien, kalbėjo popiežius — taip iškalbingai ryškėja žmonių aprūpinimo reikalas, iš kitos pusės ryškėja didėjančios galimybės juos aprūpinti. Tad šios dienos civilizacijos pažanga vardan žmonių solidarumo turėtų sumobilizuoti visas jėgas, kad nebūtų nė vieno, kuriam stokoja duonos ir vertinimo; kad visi žmonės bendrąjį gėrį paverstų didžiuoju savo rūpesčiu.

Žmonijos broliškumui — aiškino popiežius — kelią pastoja eilė kliūčių. Pati pirmoji nacionalizmas, kuris žmones išskiria; sukuria tarp jų priešingą ideologiją, savinaudišką ambiciją, jei ne tam tikros formos imperializmą. "Šis žmonių broliškumo priešas dabar stiprėja. Mes kreipiamės į vyriausybes ir tautas, kad saugotųsi ir švelnintų šį prestižo ir rungtyniavimo instinktą, nes jis gali būti ir vėl lemtingas... Kantrios derybos ir atitinkami susitarimai reikalingi norint išvengti karo ir susidūrimų..."

"Kita kliūtis, kuri vėl kelia

Vatikane, Amerikoje, kitame pasauly mažiau džiaugsmo, daugiau susirūpinimo augančia ardančių jėgų-anarchijos agresija

pusę pagarbą..."

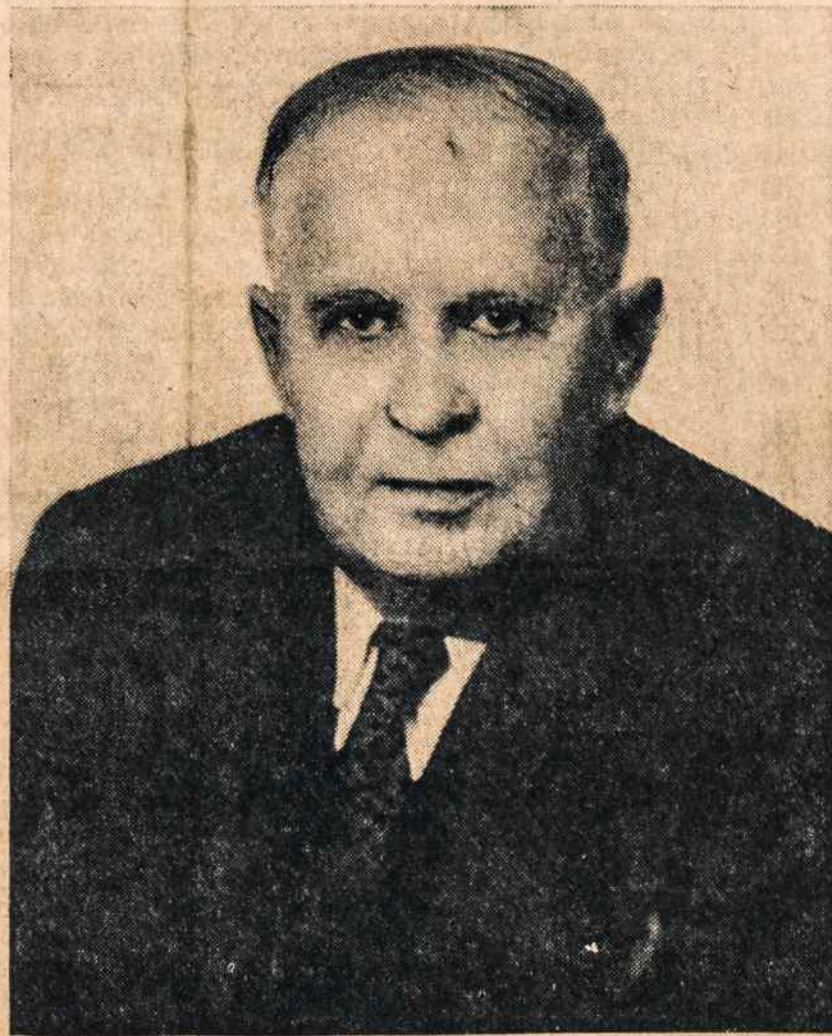
"Mes negalime nealiarmuoti militarizmo, kuris nesitenkina teisėta apsauga kraštų susirūpinusių pasaulio taiką išlaikyti, bet siekia krauti atsargas ginklų, galingesnių ir baisesnių nei bet kada; tai procesas, kuris paima dideles daugybes pinigų ir jėgų... Mes norėtume matyti taurų išmėginimą, kaip karines išlaidas — bent jų dalį ir palaipsniui — panaudoti žmoniškumo tikslams..., nes badas

POPIEŽIUS PAULIUS VI, oficialaus fotografo nuotrauka šiom kalėdom

ir skurdas, ligos ir tamsumas šaukiasi gydomi".

Pasisakęs dar prieš "klasių barjerą", popiežius kalbėjo, kad žmonės nesijaučia laimingi, nes "jie negyvena kaip broliai". Ir Kalėdų naktį, atlaikęs mišias diplomatom, popiežius reiškė susirūpinimą: "kaip gali būti Kalėdos tikrai geros, jei su jom neateina naujos paguodos, geresnės vilties, geresnio nuosirdaus džiaugsmo?" Kreipė dėmesį į "dvasines vertybes": su Kūdikio gimimo švente turi ateiti "grįžimas prie paprastumo ir kūdikiško nekaltumo". Ir pats popiežius Kalėdų dieną ėjo lankyti ligonių, darbo žmonių.

MINISTERIS BRONIUS K. BALUTIS gruodžio 29 susilaukė 85 metų amžiaus. Linkim jam ištvėrmės ir sveikatos dar daugeliui naujų metų!

AMERIKOS PADĖTIS: draugai virsta priešais...

Amerikos šiaurinei vakarinei daliai Kalėdų džiaugsmą aptemdė potvyniai, gruodžio 23-26 ištikė labiausiai Kaliforniją ir Oregoną, mažiau Washingtono, Idaho, Nevados valstijos; žuvo 48, be pastogės paliko 17,000, turto sunaikinta už 1 bil.

Amerikos vyriausybė Kalėdom susilaukė piktų dovanų iš tų, kuriems jie tiek gero darė. Lyg pagal lietuvišką patarlę: aš juom kalnus pyliau, jie man duobę kasa. Būtent:

— Vietname Kūčių dieną nuo komunistų bombos karininkų gyvenamose patalpose žuvo 2 amerikiečiai, sužeisti 62 amerikiečiai ir 34 vietnamiečiai.

Smūgis atėjo ir iš karinių jėgų vado gen. Khanho, kurį amerikiečiai iki tol buvo rėmę ir

AMERIKA IR EGIPČIAI

Egipto spauda sutartinai varo propagandą prieš Ameriką, kam ji vartoja ūkines priemones spausti Egipto vyriausybei, kad susilaikytų nuo Kongo sukilėlių rėmimo.

AMERIKA IR KONGAS

Amerika ir Belgija paspaudė Kongo min. pirm. Tshombę, kad darytų paliaubas ir įtrauktų į vyriausybę daugiau nuosakių ir sukilėlių artimesnių asmenų. Tshombe ir prezidentas Kasavubu priešinosi paliauboms, kurios duotų priešininkui laiko persigrupuoti, o vyriausybės praplėtimą atideda paskesniais laikais.

Spausdama Tshombę paliauboms, Amerika nori sumažinti spaudimą prieš Tshombę ir prieš Ameriką Saugumo Taryboje ir Jungt. Tautose.

— Danija išprašė tris Lenkijos diplomatus dėl šnipinėjimo.

kuris gruodžio 22 apkaltino Ameriką kišimusi į vidaus reikalus ir neokolonializmu Vietname, reikalavo atsaukti gen. Taylor.

— Saugumo Taryboje Čekoslovakija ir Sovietų Sąjunga reikalavo pasmerkti Ameriką ir Belgiją už įkaitų gelbėjimo akciją Konge. Čia Amerika turėjo gintis ne tik nuo Sovietų, bet ir afrikiečių valstybių, kurias Amerika rėmė ir teberemia; ypačiai brutalus buvo Kenya atstovas, skelbęs afrikinį rasizmą.

— Egipto Nasseris gruodžio 23-4 šaukė Amerikos adresu: tegul ji eina su savo parama

po vėlnių. Cambodia Sihanouk gruodžio 27 paskelbė savo didžiausiu draugu ir ginklo sąjungininku kom. Kinija, atmetęs derybas su Amerika. Filipinai, geriausi Amerikos sąjungininkai Azijoje, gruodžio 27 surengė demonstraciją prieš Ameriką.

W. Lippmann (H. Tribune) dėl padėties: "Kai kurios ribotos pažangos padarėme Europoje ir lotynų Amerikoje, o padėtis daros vis blogesnė Afrikoje ir Azijoje, kurios yra galimaj ar tikroji kom. Kinijos įtakoj". "Jungtinių Tautų pilnatyje dauguma yra antiamerikinė".

SUSITIKO PO 23 METŲ. Gruodžio 25 atvyko iš Lietuvos Stefanija Rūklienė, buv. mokytoja, 1940 birželio mėn. išvežta iš Kauno į Sibirą. Tik 1956 jai leido grįžti į Kauną. Jos vyras Konstantinas Rūkas ir dukta Nijolė pasiekė vakarus 1947, o Ameriką 1950. Dabar K. Rūkas gyvena Hartforde, Nijolė Arizonos universitete dėsto ir rengiasi doktoratui. Atvykimas buvo rodomas televizijoje ir plačiai aprašytas New York Times su šia nuotrauka.

VIETNAME: įtampa, kokios nebuvo

Vietname santykiai tarp generolo Taylor ir Vietnamo generolų staigiai pablogėjo nuo gruodžio 20, kada jaunieji generolai nušalino vyriausią valstybės tarybą ir opozicijos vadus suėmė. Amerikos atstovas gen. Taylor tą patį dieną mėgino paveikti generolus nesikišti į civilinę vyriausybę. Išaiškėjo, kad generolus remia karinių jėgų viršininkas generolas Khanh, neprotestuoja nė pats min. pirm. Huong. Į gen. Taylor spaudimą, kad Amerika gali susilaikyti nuo paramos gen. Khanh gruodžio 22 atsakė kalba per radiją prieš gen. Taylor ir prieš Amerikos kišimąsi į vidaus reikalus. Khanh paragino karininkus reikalauti, kad Taylor būtų pašalintas. Amerika atsakė pažadėtos papildomos paramos civiliniam reikalavimui 60-70 mil. sulaikymu. Nuolaidų nerodo nė viena pusė. O tuo metu komunistai garsinasi nau-

Pirmi pasikalbėjimų vaisiai

Vietnamo min. pirmininkas Huong gruodžio 28, spaudžiamas gen. Taylor, pasisakė prieš generolų perversmą, stumiantį valstybę iš konstitucinės tvarkos, ir apeliavo į juos grąžinti nušalintąją "vyriausią valstybės tarybą".

jom bombom prieš amerikiečius. Saigone gruodžio 27 restorane bomba sužeidė 8 amerikiečius. Kiti 4 tą dieną buvo sužeisti helikoptery.

H. Tribune kelintu kartu reikalauja, kad vyriausybė duotų daugiau informacijos apie tikrą padėtį Vietname. J. Alsop padėtį lygina su Dien bien phu.

Mariner į Marsą keliauja

Mariner 4, lapkričio 28 paleistas į Marsą, gruodžio 27 buvo nukeliavęs 50,676,901 mylią, tačiau nuo žemės tiesia linija nutolęs tik 5,011,636. Marsą turi pasiekti liepos 14 per kelis tūkstančius mylių nuotolio. Žinios iš Mariner 4 gaunamos reguliariai.

ITALIJA PRANCŪZIJOS KELIU

Italijos prezidentu gruodžio 28 teišrinktas tik 21 balsavime soc. Saragatas. Kr. demokratų atstovas Leone savo kandidatūrą buvo atsiėmęs. Nors kr. demok. partija įsakė nariam balsuoti už Saragatą, bet ne visi partijos nariai paklausė; už tat Saragatą parėmė komunistai.

— Prez. Johnsonas prašys Kongresą ateinančiomis metams sumažinti mokesčius 4 bilijonais.

Naujas lietuvis vyskupas

Gruodžio 28 telegrama iš Romos pranešė: BRAZYS NOMINUOTAS VYSKUPU. SMULKMENOS PASKIAU.

Esminis dalykas iš telegramos aiškus: nominuotas vyskupu kun. dr. Pranas Brazys, dabar gyvenęs Romoje kaip Marijonų vicegenerolas, žinomas savo mokslingumu, sugebėjimais pozityviai organizuoti religinį bei kultūrinį gyvenimą, dideliu taktu santykiuose su kitais žmonėmis.

Pr. Brazys gimė 1915.II.18 Balsupių k. Mariampolės ap. Nuo 1932 yra Marijonų kongregacijos narys, 1935 baigė gimnaziją; 1937 Romoje Angelicumo filosofiją, 1942 įšventintas kunigu Prahėje, 1944 Prahėje gavo teologijos daktaro, ten pat 1948 filosofijos daktaro laipsnį. Nuo 1948 Argentinoje įsteigė ir redagavo "Laiką" vadovavo marijonam ir kitiem lietuvių kunigam, dirbantiem Ar-

KUN. DR. P. BRAZYS

gentinoje. Įvairiais laikais rengė kandidatus vienuolynui, dalyvavo pranešimais Katalikų mokslo Akademijos suvažiavimuose.

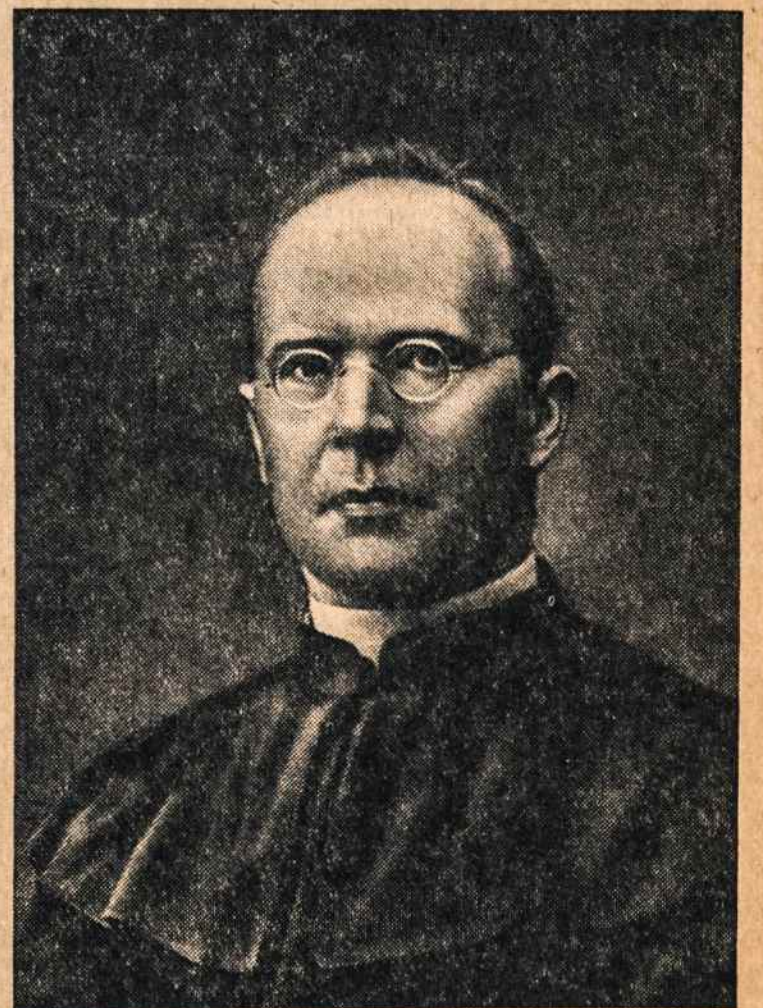
Lietuvoje mirė prof. P. Kuraitis

Kaune gruodžio 18 mirė profesorius prel. Pranas Kuraitis, sulaukęs 81 metų amžiaus.

Prof. P. Kuraitis buvo vienas iš įžymiausių lietuvių filosofų, ateitininkų federacijos dvasios vadas, jaunosios katalikų akademikų kartos ugdytojas, ilgametis teologijos-filosofijos fakulteto dekanas. Bolševikam antru kartu atėjus, likosi Lietuvoje ir profesoriavo kunigų seminarijoje, iki buvo deportuotas į Sibirą.

Žuvo Mackus ir Vanagaitienė

Iš Chicagos pranešė, kad gruodžio 28 automobilio katastrofoje žuvo poetas Algimantas Mackus, Margučio žurnalo redaktorius, ir Vanagaitienė, Margučio leidėja.

PROF. PREL. P. KURAITIS

Metus pradant spaudoje buvo paskelbtos Kalifornijos astrologės W. Smith "pranašystės": esą Nixonas nebus nei prezidentas nei viceprezidentas; nebus ir Goldwateris; Lodge bus siūlomas, bet rinkimus jis jau yra pralaimėjęs 1960 galutinai. Būsią nužudyti du pasaulinio masto asmens. Pir-

muose puslapiuose bus gausiai linksniuojama Clare Boothe Luce.

Metų pradžioje spėjo ir laikraštiniškas Bob Considine; Johnsonas varžovų neturės; kandidatas į viceprezidentus bus sen. McCarthy; respublikonų konvencijoje Rockefelleris, Goldwateris, Scrantonas, Lodge negaus reikiamos daugumos nominacijai; padėtis bus gelbstima Nixono kandidatūra. Jack Ruby gaus 20 metų kalėjimo; popiežius Paulius vyks į Indiją; kom. Kinija susprogdins atominę bombą.

— Time žurnalas metų žmogum skelbia Johnsoną. Pernai buvo paskelbęs Martin Luther King.

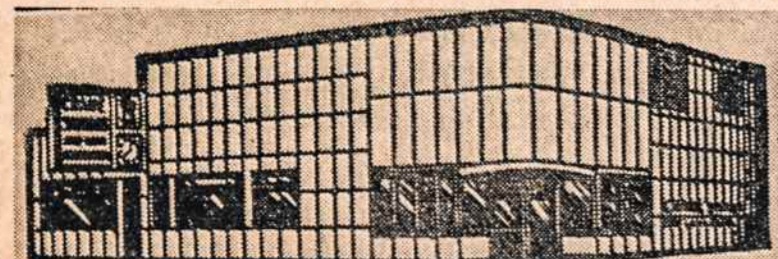
— Kalėdų metu keliuose žuvo 555. Daugiausia Kalifornijoje ir New Yorke.

— Malaysia nuo gruodžio 23 iki 27 suėmė 24 Indonezijos pasiųstus partizanus.

— Belieka palyginti su jau įvykusiais faktais ir pasidaryti išvadą, kas geriau spėjo ateitį — laikraštiniškas ar astrologė.

Happy Holidays

CRANE SAVINGS & Loan Association

A Prosperous New Year
B. B. PIETKIEWICZ, Pres.
47 and Rockwell Street. Tel. LAfayette 3-1083
Nemokamai vieta automobiliams
ON INVESTMENT ACCOUNTS
4 1/2%
Mokame nuo 1962 metų vasario 1 dienos
Pinigai įdėti prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už visą mėnesį.

Siųskite į Lietuvą ir SSSR DOVANŲ SIUNTINIUS

— gerą atraižą medžiagos paltui, kostiumui ar suknelei.
Pasirūpinkite medžiagos išsiuntimu tuojau! Išpardavimas
nepaprastai žemom armo kainom atraižų vilnonės medžiagos — importuotos ir vietinės — trijose krautuose:

S. BECKENSTEIN, Inc.

118-125-130 ORCHARD STREET — GR 5-4525
Cor. DELANCEY, N. Y. C.
Krautuovės atviros kasdien ir sekmadieniais,
išskyrus šeštadienius, nuo 9 ryto iki 6:30 vak.

WEISS & KATZ, INC.

187 ORCHARD ST., N. Y. C. Tel. GR 7-1130
DIDMENŲ IR MAZMENŲ PREKYBA
— DIDELIS PASIRINKIMAS AUDINIŲ —
• Vyrų ir moterų eilutėm, apsiaustam, suknelėm ir kt.
• Audiniai angliškos ir vietinės vilnos, šilko, medvilnės
• Specialiai žemos kainos siunčiant audinius į užsienį
• Mes padidinome savo patalpas, kad galėtume geriau
patarnauti klientams. Prašome užėiti ir pasižiūrėti.

VILNONĖS MEDŽIAGOS JŪSŲ ARTIMIESIEMS IMPORTUOTOS IR VIETINĖS

Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat
šilkines, maišytas, spalvotas, lovosms užtiesalai, vilnonės skaros ir
šalikai — Geriausias rūšies pigiausias kainomis. Specialus pa-
tamavimas paruošiant paketus į Europą. Užėikite ir įsitikinsite!
SUPERIOR PIECE GOODS CORP.
Tel. AL 4-8319 • 200 Orchard St., New York, N.Y. 10002

COSMOS TRAVEL BUREAU, Inc.

45 W. 45 Street, New York 36, N.Y. • Tel. CIrcle 5-7711
Cosmos Parcels Express Corp.
Paskubina siuntinį draugams ir giminiams į bet kurią SSSR dalį
Licensed by V/O Vneshtorg
SIUNTINIAI APDRAUSTI — PRISTATYMAS GARANTUOTAS
— GAVĖJAS NIEKO NEMOKA —

Cosmos Parcels Express Corp.

- ATHOL, Mass. — 61 Mt. Pleasant Street CH 9-6245
BOSTON 18, Mass. — 271 Shawmut Avenue LI 2-1767
BROOKLYN 11, N.Y. — 370 Union Avenue EV 4-4952
BROOKLYN 7, N.Y. — 600 Sutter Avenue LI 5-8808
BUFFALO 6, N.Y. — 332 Fillmore Avenue TL 6-2674
CHICAGO 22, Ill. — 2222 W. Chicago Avenue BR 8-6965
CHICAGO 8, Ill. — 3212 So. Halstead Street WA 5-2737
CLEVELAND 13, Ohio — 904 Literary Road TO 1-1068
DETROIT, Mich. — 730 Michigan Avenue VI 1-5355
GRAND RAPIDS, Mich. — 636-38 Bridge St., N.W. GL 8-2256
HARTFORD 14, Conn. — 200 Franklin Av., Tel. 233 8030, 246 0215
HAMFRANCK, Mich. — 11333 Jos. Campau TO 7-1575
IRVINGTON 11, N.J. — 762 Springfield Ave. FO 3-8569
LAKEWOOD, N.J. — 126 - 4th Street AN 1-2994
LOS ANGELES 22, Calif. — 960 So. Atlantic Blvd. BI 3-1797
NEWARK 3, N.J. — 428 Springfield Avenue LO 2-1446
NEW HAVEN, Conn. — 509 Congress Ave. AL 4-5456
NEW YORK 3, N.Y. — 39 - 2nd Avenue GR 2-6387
PASSAIC, N.J. — 176 Market Street MU 4-4619
PATERSON 1, N.J. — 99 Main Street PO 5-5892
PHILADELPHIA 23, Pa. — 525 W. Girard Ave. HU 1-2750
PITTSBURGH 3, Pa. — 1307 E. Carson Street FI 6-1571
SAN FRANCISCO, Calif. — 2076 Sutter Street Tel. 268-0068
SO. BOSTON 27, Mass. 327 West Broadway PL 6-6766
WATERBURY, Conn. — 6 John Street SW 8-2868
WORCESTER, Mass. — 174 Millbury Street GR 6-2781
YONKERS, N.Y. — 555 Nepperhan Ave. RI 3-0440
YOUNGSTOWN 3, Ohio — 21 Fifth Avenue

PHILADELPHIA, PA., Įsteigtas informacijos klubas gruodžio 4. Iš k. į d. P. Mitalas, A. Gruzdienė, K. Či-
kotas (pirm.) antroje eilėje H. Savickas, prof. J. Puzinas, G. Dragunevičius, A. Vakselis, J. Bubelis, Nuotr.
A. Gruzdienės.

KOVOSIM UŽ REZOLIUCIJAS, KOL LAIMĖSIM

Lod Angeles, Calif. — "Nau-
jai išrinktas Kongresas 1965
sausio pradžioje susirenka
pirmai sesijai. Rezoliucijoms Remti
Komitetas savo darbą jau
pradėjo. Kovosime tol, kol at-
sieksime savo tikslo," — kalbė-
jo naujai perrinktas 1965 me-
tams Rezoliucijoms Remti Kom-
iteto pirm. Leonardas Valiu-
kas.
Bus stengiamasi iš naujo iš-
gauti rezoliucijas iš visų tų se-
natorių ir kongresmanų, kurie
rezoliucijas buvo įnešę praėjusiame
Kongrese. Toliau bus
stengiamasi gauti naujų rezoliucijų.
Pagrindinis komiteto
tikslas — vienos iš rezoliucijų
pravedimas. Į šią kovą bus
jungiamos visos galimos jėgos: iš
pabaltiečių ir kitų amerikiečių.
Praėjusiame Kongrese buvo
įnešta iš viso 73 rezoliucijos
Lietuvos vadavimo reikalui. Se-

MIRĖ KUN. J. ANDRIUŠKA

Kun. Jurgis Andriušką tesu-
laukęs 53 metų, mirė nuo širdies
smūgio gruodžio 25, Kalė-
dų dieną. Ta diena buvo ir jo
gimtoji. Velionis buvo gimęs
1911 gruodžio 25 Worcester,
Mass. Kunigu buvo išventintas
1939 birželio 3; taigi šiemet at-
šventęs 25 savo kunigavimo me-
tus. Jis buvo mokėjęs Mariana-
polio kolegijoje, šv. Tomo ku-
nigų seminarijoje, Denveryje,
Colorado, ir šv. Marijos semina-

A. A. KUN. J. ANDRIUŠKA

Sen. R. Kennedy laiškas redakcijai

15 December 1964
Mr. S. Sužiedėlis
Editor
DARBININKAS
910 Willoughby Avenue
Brooklyn, New York
Dear Mr. Sužiedėlis:
One of the best things about
a successful election campaign
comes after the voting is all
over — when the time arrives
to thank one's friends and
supporters.
This is to tell you how sin-
cerely I appreciate the support
which your paper gave to my
candidacy — and, even more,
the constant effort which you
made to present the issues
fairly throughout the campaign.
The foreign language papers
perform a vital service in keep-
ing many thousands of good
Americans informed on public
affairs. Without such an infor-
med citizenry, democracy could
not function in our country.
Whenever you have public mat-
ters that you believe should
come to my attention, my door
will always be open.
Sincerely,
Robert F. Kennedy

VIENUOLIS Jeruzalėje eina į arabų sektorių lankyti Kristaus Gimimo
vietos.

Plymouth, šv. Kazimiero —
Pittstone, šv. Juozapo — Scran-
tone, šv. Juozapo — Duryea,
šv. Onos — Shohola, šv. Pran-
ciškaus — Nanticoke, šv. Onos
Tobyhanna, švenč. Širdies —
Peckville, šv. Pranciškaus Cabri-
ni — Caverton. Pastaruosius
aštuoneris metus buvo seserų
vienuolyno Marywood kapeliu-
nu. Nuliūdime liko brolis kun.
Vincentas Andriuška, MIC, Ken-
nosha, Wisc., ir tėvai — Alek-
sandras ir Vincenta Andriuškos
Scranton, Pa. Gedulingas mišias
aukojo Scrantono vysk. Jerome
D. Hannan šv. Pauliaus bažny-
čioje Scrantone. (s)

AR ŽINAI, KAD...

— Sovietai po karo yra nu-
šovę 13 JAV lėktuvų, iš jų 10
tarptautiniuose vandenyse, ne-
ginkluotus, ir kad tuose užpu-
limuose žuvo 67 amerikiečiai.
— Kuboje pastoviai veikia
radijo stotis, kuri kursto Ame-
rikos negrus griebtis teroro ir
riausių gatvėse, o taip pat mo-
ko gamintis naminių bombų,
kurių rasta New Orleans apy-
linkėje.
— Clevelando miesto majo-
ras Ralph Luocher perdavė
FBI sąrašą 38 asmenų, kai-
rių jų radikalių, ne negrų, kurie
dalyvavo miesto riaušėse.
— New Yorko miestas kas-
met išleidžia 75 milijonus dole-
rių pašalpai neseniai įemigravū-
sių portorikiečių.
— Jungtinės Amerikos Val-
stybės turi 309 milijonus dole-
rių skolos; tai visu 100 bilijonų
daugiau, negu yra įškolinė vi-
si laisvi kraštai pasaulyje.

LITAS Investing Co. Inc.
kviečia
Pirkti akcijas su garantuotu dividendu ir augančia verte
Taupyti — atidarant sąskaitą (ligi 5 1/2%)
Skolintis automašinoms, namų remontui, akcijų pirkimui
Dėl prospekto ir kitais reikalais:
V. VEBELIONAS, 100-21 89th Ave., Richmond Hill N. Y.; HI 1-6799
A. VEDECKAS, 83 Morgan St., Stamford, Conn. — Tel. 325-0997
Darbo valandos: šokiadieniais 6-9 val. vak.; šeštadieniais 9-4 val.

S & G MEAT MARKET
ANTANAS VAITKUS, vedėjas
PRIME MEATS - PULTRY
BEEF - LAMB - VEAL - PORK
MAISTO KRAUTUVE
84-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. Tel. VI 9-5077
340 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y. Tel. STagg 2-4329
91-15 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y. Tel. 441-4554
Papigintomis kainomis priimame užsakymus
VESTUVĖMS IR POBŪVIAMS
Pristatome į namus lietuviškus skilandžius ir sūrius
We take all orders special price for Weddings and Parties
Home-Made Bologna

HAVEN REALTY
Real Estate • JOSEPH ANDRUSIS • Insurance
Apraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų par-
davimas, apraudos, Income Tax užpildymas. Mutual Funds — Pi-
nigų investicijos.
Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 val. popiet.
87-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. • Tel. VI 7-4477

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA
Silver Bell Baking Co.
Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai
Šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai
DALIA ir ALBERTAS RADŽIŪNAS, sav.
36-38-40 STAGG STREET BROOKLYN, N. Y. 11206
Telefonas STagg 2-5938

JUOZO ir IZABELĖS MISIŪNŲ
RAY'S LIQUOR STORE
Galima gauti įvairiausias rūšies amerikiečių ir importuo-
tų gėrimų... Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno.
103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: Vlrinia 3-3544

WINTER GARDEN TAVERN
Inc.
YTAUTAS BELECKAS
Savininkas
Salė vestuvėms ir kitokioms pra-
mogoms. Be to, duodami polaido-
tuviniai pietūs. Pirmos rūšies lie-
tuviškas maistas priimama kaina.
1883 MADISON STREET
BROOKLYN 27, N. Y.
(Ridgewood)
Tel. EVergreen 2-6440

WHITE HORSE TAVERN
baras - restoranas
PRANAS BRUCAS, savininkas
86-16 JAMAICA AVE. Woodhaven, N. Y. 11421
Tel. Virginia 6-9519
SALE VESTUVĖM, SUSIRINKIMAM BEI KITIEM POBŪVIAM
Salėje gali tilpti 100 dalyvių

REPUBLIC Liquor Store, Inc.
322 Union Avenue, Brooklyn 11, N. Y.
Telefonas EV 7-2089
JUOZAS BRUZINSKAS, Manager
Didelis pasirinkimas įvairių vynų, degtinių, konjakų, midų
šventėms bei kitokioms progoms

DARBININKAS

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN 21, N. Y.Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923
THE WORKER (Title Copyright) By FRANCISCAN FATHERSEina nuo 1915 metų. 1951 sujungė AMERIKA, LDS
ORGANĄ DARBININKĄ ir LIETUVIŲ ŽINIĄS
Second-class postage paid at Brooklyn Post OfficePublished semi-weekly except holiday weeks and July and First week in
August when published weekly.

Prenumeratos kaina \$7.00 — Subscription per year \$7.00

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA. Vyr. red. S. SUZIEDĖLIS

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taiso savo nuožūra. Nenaudoti straipsniai
saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavardė pasirašyti straipsniai nebūtinai
išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Pavergtųjų seimo žodis

Rytų Europos belaisvėm tautom Pavergtųjų Seimas siunčia savo nuosirdžius Naujųjų Metų sveikinimus ir linkėjimus.

Apžvelgdamas praėjusių metų įvykius, Seimas pats savęs klausia, kaip ėjosi Europos pavergtųjų tautų laisvės bylai? Ar padaryta kokia pažanga ir laisvė? Atsakyti į šiuos klausimus galima, tik palyginus Kremliaus lūkesčius su nūdien tikrove.

Antrojo pasaulinio karo pabaigoje Kremlius žvelgė į Vakarų Europą kaip į prinokusį obuolį, kuris tik ir laukė ūkinio nuosmūgio supurtomas, kad dribtelėtų į sovietinį krepšį. Ūkinis sukretimas tikrai įvyko, bet ne tik Vakaruose. Vakarų ūkinė ir socialinė raida prašoko ir optimistiškiausius numatymus. Tik sovietinės imperijos ūkis po šiai dienai grumiasi su negalėmis.

Komunizmo veikaus išplitimo nauja viltis blykstelėjo gale šeštojo dešimtmečio. Išitikinęs, kad įgė svarstyklės pasvirio į Sovietų pusę, Kremlius užtaisė Berlyno krizes. Bet Vakarai nesutiko pasiduoti. Su sovietinių raketų pašalinimu iš Kubos pasibaigė Kremliaus sapnas apie komunizmo žygiavimą pirmyn karinio gąsdinimo keliu.

Kai Kremliaus lūkesčiai ištyško, jis staiga perjungė savo politikos bėgį į šypsenų, švelnių kalbų, infiltracijos politiką. Mat, prireikė atsipūsti, užtaisyti plyšius ir pastatyti ant kojų savo ūkį.

Pastatyti ant kojų sovietinį ūkį — tai viena didžiausių nūdienių sovietų problemų. Nors oficialiai sovietinis ūkis tebevadinas „socialistišku“ faktiškai patys komunistai jau kalba apie paklausos-pasiūlos ūkį, apie pelną kaip ūkio pavėikumo priemonę ir mastą, taip

pat apie iniciatyvą, vadinas, apie tuos dalykus ir reikalus, kurie dar neseniai buvo griežtai smerkiami kaip kapitalistiniai. Ir dar maža to, kad Vakarų ūkio metodais gelbstimasi nuo savo sovietinių ūkio negalių. Sovietų vadai nuolat šaukiasi Vakarų paramos. Tikros patyčios, kad tie patys Kremliaus žmonės, kurie pranašavo Vakarų ūkio suirutę, šiandien patys Vakaruose medžioja savo ūkiui paskolas.

Į ateitį kreipdamas savo žvilgsnį, Pavergtųjų Seimas gali su užtikrintu įsitikinimu tarti, kad ne sovietams priklauso ateitis. Atvirksčiai, ateitis graso sovietinei sistemai vis didėjančiais rūpesčiais. Jeigu, nepaisydami politinės rizikos, sovietai vis dėlto ryžtųsi savo ūkį pastatyti ant kojų, tuo pačiu jie sudarytų grėsmę pačiai sovietinei sistemai. Antra vertus, pasirinkdami atsargumą ir tik paviršutines reformas, jie neišvengiamai atsidurtų nuolatine ūkio krizėje. Vis daugiau ir daugiau pačių komunistų ima suprasti, kad sovietinio ūkio dilema neišsprendžiama, nes jo negalės yra pačios sovietinės sistemos neišvengiamybė. Vienintelis tikra vaistas tam yra — laisvė.

Be to vien tik sovietinio ūkio negalės graso sovietinei imperijai pražūtį. Tamsiu šešėliu driekiasi ir Maskvos grumtynės su Pekinu. Grumtynės dėl valdžios pačiame Kremliuje tą šešėlį tik sutirština. Pati komunistinė ideologija virto nuoboduliu. O pavergtųjų tautų bekompromisinis „Ne!“ Sovietų Sąjungos priklausomybei ir sovietinei sistemai taip pat yra viena iš opiausių Kremliaus galvostukų. Nepaisant, kad pavergėjas nėra atsižadėjęs savo tikslo — priversti belaisves tau-

P. Amerikos lietuvių kongresas renkasi Sao Paulo

Brazilijoje dabar patsai vidurvasaris. Saulė šilumos nesigaili. Kalėdos čia ne baltos ir šaltos, kaip sakoma Lietuvoje, bet kaitrios ir margaspalvės, kur tvskanti saulė sausai neišdegina. 'Sniego senis' negalėtų nė nosies iškišti: tučiuojau nebeliktų iš jo nė šlapios vietos. Užtat jis dirbdinamas iš vatos, kaip ir pas jus ten, šiaurinėje Amerikoje, kur vaikai susirenka salėse prie eglaičių. Vasario mėnesio viduryje ir pas mus didelis susirinkimas, tačiau ne vaikų, bet suaugusių ir jaunimo. Laukiame susirenkant pietinės Amerikos trečiojo lietuvių kongreso.

Alus visiem nemokamai...

Kongresui jau seniai rengiamasi. Pasiruošimo darbai ligi šiol eina gana sklandžiai ir sėkmingai. Štai, naujieji ateiviai, vadinami 'dypukai', surengė koncertą, suklojo savo mėnesinius įnašus, pravedė mugę ir savo izde jau turi — apie 3 milijonus cruzeirų. Suma didžiai įspūdinga, bet kai ji išreikšta ne doleriais, bet cruzeirais, tai reikia ją dalyti iš 1650, nes apie tiek dabar mokama už dolerį. Kad dar lengviau suprastumėte, kaip Brazilijos pinigai kritę per pastaruosius šešeris metus, tai pasakysiu, kad per tą laiką viskas pabrango apie 25 kartus. Pas mus banknotus dabar spausdina jau po 100.000 cruzeirų, o ligi tol spausdino tik 5000 vertės.

Lengviausiai galima būtų mus suprasti, jei pasakytum, kiek kainuoja alus. Dėja, pas mus alus duodamas nemokamai visiem, kurie tik ateina į "Gėrimo šventę". Ir tokia šventė ruošama kongreso išlaidom padengti. Kiekvienas galės gerti alaus, kiek tik pajėgs, bet turės nusipirkti stiklinę... Gal kada girdėjote senoje Lietuvoje pasakojant apie Barzdų čigoną, kuris gyrėsi gai-

tas prisiminti komunistinį gyvenimą, tačiau ūkinis bei ideologinis Sovietų Sąjungos įrimas šviečia išsišaisvinimo viltimi. Sovietinės sistemos netikrumas ir grumtynės dėl valdžios visai staiga gali sudaryti didesnes progas, kurių mes visi laukiame

Todėl Naujuosius Metus pasitinkame su viltimi ir pasitikėjimu.

dį pardavęs už 100 rublių. Paskele jis turguje parduodas arklį už rublį, bet drauge su gaidžiu. Kai pirkėjas ėmė derėtis, pasirodė, kad gaidys šimtą kartų brangesnis. Pas mus dabar kažkas panašaus daroma su 'nemokamu alumi'... Bet geram tikslui.

Neutraukiama grandinė

Tas geras tikslas — tai Pietų Amerikos lietuvių kongresas, šaukiamas vasario 18-21 Sao Paulo mieste, Brazilijoje. Kongreso uždavinys — sutelkti kiek galima daugiau lietuvių vienon krūvon, atnaujinti arba užmegzti artimesnes pažintis, pasvarstyti aktualius lietuvių išlaikymo ir Lietuvos laisvini-mo rūpesčius, pasidalyti jais su

LAIMINGŲJŲ NAUJŲJŲ METŲ!

Nuotr. V. Maželis

Laiškas iš Brazilijos

Brazilijos valdžios žmonėmis, parodyti, kad po pasaulį išsklydę lietuviai yra gyvi ir gyvai susirūpinę savo tautos likimu. Ak, yra dar ir kitų reikalų! Bet pats svarbiausias gal yra tas, kad laisvo pasaulio lietuvių įtaustų, jog jie sudaro tokią tvirtą grandinę, kad jos neįveikia nei priešas, nei laikas, nei dideli toliai. Būtime laimingi, kad ir Šiaurės Amerikos—JAV ir Kanados — lietuvių atvyktų dalyvauti mūsų kongrese. Praėjusiame kongrese Urugvajuje dalyvavo tuometinis Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkas dr. J. Sungaila iš Kanados. Buvo malonu. Būtų vėl

malonu sulaukti dabartinio pirmininko J. Bačiūno iš JAV.

Ką kongresas veiks?

Kongresas renkasi vasario 18 ketvirtadienį. Svečiai suvažiuoja, registruojasi, išskirstomi į nakvynes. Tuo pačiu metu delegacijos aplankys Sao Paulo vyriausybės žymesnius asmenis, juos pasveikins, pakvies į kongresą, primins Lietuvos sunkią padėtį. Vakare 7:30 val. vysk. V. Brizgys laikys pamaldas Vila Zelina bažnyčioje. Po pamaldų ten pat pranciškiečių gimnazijoje bus iškilmingas kongreso atidarymas ir susipažinimo vaišės.

Vasario 19, penktadienį, ištiesą dieną posėdžiaus atskiros sekcijos, kurių numatyta net aštuonetas: jaunimo, lietuviško auklėjimo, tautinio meno, spaudos ir radijo, sporto, ūkinių reikalų, pastoracijos, Lietuvos laisvinimo. Diena baigiama bendru posėdžiu ir meno vakaru.

Vasario 20, šeštadienį, bus pranešimai iš sekcijų posėdžių, bendri kongreso nutarimai, rezoliucijos. Vakare miesto teatre iškilmingas Vasario 16 minėjimas. Laukiama įžymių svečių iš valdžios sluoksnių.

Vasario 21, sekmadienį, iš ryto 10:30 mišios Sao Paulo katedroje. Po pamaldų bus padėtas vainikas prie Nepriklausomybės paminklo. Vakare — atsisveikinimas Vila Zelina gimnazijoje, jaunimo šokiai ir žaidimai.

Kas galės ir nors likti po kongreso, bus suorganizuotos išvykos pažinti Brazilijos žymesnėm vietom. Rengimo komitetas savo atsisaukime žada: "Jūs laukia žavingi Atlanto pajūriai, pasakiški miestai, neregėti vaizdai. O dar labiau jūs laukia tautiečių nuoširdus vaišingumas lietuviškuose namuose ir šeimose, kur būsite priimti kaip savi pas savus!". Tai tiesiog gundantis kvietimas. Kas galėtų atsilaukyti?

Kokia mus supa aplinkuma?

Vargu ar lietuvių kongresas būtų galėjęs Brazilijoje įvykti, jei š.m. kovo mėn. paskutinę dieną nekruvinu būdu nebūtų buvęs pašalintas prez. Jao Goulartas su savo komunistu-jančiais bendradarbiais. Brazilijos laisvė tam kartui buvo išgelbėta, nors dar ne viskas praėjo. Pasprukę bei išleisti į laisvę 'raudoni paukščiukai' iš už-

dikas, Orlo gubernijos dvarininko sūnus, labai malonus išauklėtas jaunuolis. Spalio bolševikų revoliucijos metu žuvo su savo draugais, atakuodami Kremlių, kur buvo susimėtę bolševikai. Milčius buvo ateitininkas, o Golubiatnikovas liberalas. Amžinai tarp jų kildavo ginčai politinėmis ir religinėmis temomis. Ateidavom ir mudu su Avizienuim į talką pamiklinti savo liežuvius. Turiu pasakyti, ginčai visuomet baigdavosi taikiai, iki kitam kartui. Taikiamam ginčų sprendimui ypač padėdavo matematikas filosofas Avizienuis.

Dar pora žodžių apie mano informuoti lietuvių visuomenę, kad su tokiais okupanto pareigūnais lietuvių patriotai neturėtų jokių reikalų. Jie nėra jokie nei laisvos Lietuvos nei lietuvių tautos atstovai. Yra tik okupantų — bolševikų tarnai ir vykdo okupacinių organų uždavinius bei nurodymus. Toks jų lankymasis pas lietuvius ir propagandos skleidimas neįeina taip pat į kultūrinių mainų sutarties sąlygas. Todėl patariame apsilankymo atvejais tokiais agentais — parsidavėliu tuojau demaskuoti.

sienio tebevaro savo agitacija, teršdami savo lizdą — savo kraštą, tautą ir vyriausybę. Jao Goulartas, buvęs prezidentas ir jo svainis Brizola, prisiglaudę Urugvajuje, savo slaptais manifeštai tebekelia krašte nerimą. Kubičekas panašiai veikia Paryžiuje, tačiau ne pats tiesioginiai, o per savo šalininkus socialdemokratams. Tik Janio Quadros tebesilaiko taikiai, gyvendamas Kanadoje ir ten dėstydamas portugalų kalbą.

Agitacija, rūgimas tęsiasi. Vieni norėtų visus kietai griebti, nepaisydami, ar kas yra gubernatorius, ar parlamento, senato narys; kiti yra minkštesni. Pavyzdžiui, tie kietieji, ypač kariškiai, vyr. tribunolui įskundė Goios gubernatorių Mauro Borges. Teismas buvo neįžmoniška spaudžiamas, kad nebaustų, nes tai didelis socialdemokratų šulas. Grasinta net dėtis su vadinamais 'trabalistais' (slaptais komunistais). Teismas rado išeitį: paskelbė, kad gubernatoriaus asmuo neliečiama. Turis pirma spręsti parlamentas. O tikra tiesa tokia: gubernatorius turi savo vietinę kariuomenę ir karo policiją. Yra taip pat įrodymų, kad už gubernatoriaus nugaros jau kelinti metai mankštinami komunistų partizanai pelkėtose Brazilijos vietose. Rasta ginklų, suimta jų vadai atstovai Julao. Federalinė kariuomenė imasi atsargos priemonių.

Koresp.

Alto informacija dėl atvykstančių su rusų-bolševikų ekskursijomis okupuotos Lietuvos pareigūnų.

Pagal Sovietų Sąjungos ir JAV kultūrinių pasikeitimų sutartį, iš Sovietų Sąjungos atvyksta į JAV įvairiomis progomis rusų-bolševikų ekskursijos.

Lietuvos okupantas dažnai į tų ekskursijų sąstatus įjungia ir prisiunčia okupuotos Lietuvos pareigūnus — lietuvius, esančius okupanto tarnyboje ir veikiančius pagal jų nurodymus. Kai kurie tokie pareigūnai lietuvių, atvykę kaip sovietų reprezentantai, daro pastangų sueti ir ryšį su čia gyvenančiais lietuviams, ypač su atvykusiais po antrojo pasaulinio karo, nuo bolševikų okupacijos pabėgusiais iš Lietuvos asmenimis. Buvo atsitikimų, kad jie atveža iš Lietuvos ten esančių giminių arba buvusių Sibire asmenų laiškus ir atvyksta į namus giminėms juos įteikti. Tokie laišukai okupuotoje Lietuvoje yra Lietuvos okupanto saugomą organų išgauti ir duoti tam tikslui, kad čia atvykus būtų proga nuvykti pas numatytą asmenį ir skleisti Lietuvos pavergėjo propagandą.

Kalbami bolševikų pareigūnai — lietuvių kalbina tokius asmenis grįžti į Lietuvą, ragina juos ekskursijomis į okupuotą Lietuvą vykti 1965 metais kada okupantas minės 25 metų Lietuvos pavergimą. Be to, visokiais kitokiais būdais jie skleidžia bolševikų propagandą.

Altas laiko savo pareigą paformuoti lietuvių visuomenę, kad su tokiais okupanto pareigūnais lietuvių patriotai neturėtų jokių reikalų. Jie nėra jokie nei laisvos Lietuvos nei lietuvių tautos atstovai. Yra tik okupantų — bolševikų tarnai ir vykdo okupacinių organų uždavinius bei nurodymus. Toks jų lankymasis pas lietuvius ir propagandos skleidimas neįeina taip pat į kultūrinių mainų sutarties sąlygas. Todėl patariame apsilankymo atvejais tokiais agentais — parsidavėliu tuojau demaskuoti.

Amerikos Lietuvių Tarybos Valdyba

— Dolerio vertė per paskutinius 20 metų nukrito iki 45 centų.

A. GRIGAITIS

Marijampolės gimnazija

PRISIMINIMAI

(4) Visi klasėje buvom draugai, bet su kitataučiais draugavom tiek, kiek rišo gimnazija. Tarp lietuvių jau buvo tikras, šiltas draugiškumas.

Kitų tautų mokiniai lietuvių aspiracijų nesuprasdavo arba nenorėdavo suprasti, o lenkai tiesiog buvo prieš lietuviškumą. Kitataučiai, gavę brandos atestatą, galėjo laisvai pasirinkti pagal savo norą būsimąją profesiją, nes jie galėjo gauti tarnybą visoje Rusijoje. Lietuvių padėtis buvo kitokia. Tik laisvos profesijos inteligentai, pav. gydytojai, advokatai, galėjo surasti uždarbį Lietuvoje. Valdžios tarnybon, ypač aukštesnėn, Lietuvoje rusų valdžia lietuvių netvirtindavo.

Lietuvius, norėdamas likti tarp savųjų ir dirbti saviesiom, dažniausiai mokėsi medicinos, teisės arba ėjo į kunigus.

Mums, lietuviams, turėjo įtakos auklėjimo atžvilgiu ne tik gimnazija, bet ir lietuviška aplinka Marijampolėje bei jos lietuvių patriotai. Petras Kriaučiūnas, kun. M. Gustaitis, gim-

nazijos kapelionas, slaptos lietuvių mokinių kuopelės, Marijampolės apylinkės ūkininkų slaptos draugijos — Sietynas, Artojas ir k. Petras Kriaučiūnas, lietuvių kalbos mokytojas, mus ragindavo išlikti lietuviams, viešose vietose kalbėti lietuviškai, o svarbiausia, baigus mokslą, likti Lietuvoje, dirbti savųjų tarpe ir savųjų naudai, budinti lietuvių tautą, rodyti šviesesnę ateitį, ugdyti lietuviškumą. P. Kriaučiūnas, kun. Gustaitis, dr. Grinius turėjo lietuviškų knygų, kuriomis galėjome naudotis. O tais laikais lietuviška knygelė buvo brangi ir miela!

—o—

SLAPTOJI SPAUDA. — 1905 metais hektografu buvo spausdinami lietuviški revoliucinio turinio atsisaukimai ir platinami tarp mokinių bei šiaip lietuvių. Man esant žemesnėse klasėse, buvo leidžiamas ranka rašytas 'Mokinių draugas'. Buvo išleista keli numeriai. Redaktorium, rodos, buvo vyr. klasės mokinys, J. Papeckis, poetas. Žandarai nesnaudė. Pas ką rastas tas laikraštis-

kas, teko iki teismo patupėti Kalvarijos kalėjime. Dr. E. Draugelis rašo, kad visi buvo išteisinti.

Man esant septintoje klasėje, 1913, išleistas laikraštėlis 'Kūbas'. Jis buvo tik kelių lapelių, hektografuotas, lietuvių mokinių tarpusavio gyvenimą. Tildpado gan daug humoro. 'Kūbo' redaktorium buvo Jurgis Kriksčiūnas, artimiausiu bendradarbiu — M. Bagdonas, peotas. Buvo išleista pora numerių.

Vyresnių klasių lietuvių mokiniai kartais suruošdavo slaptai vakarėlius pas savo pažįstamus ūkininkus artimesniuose nuo Marijampolės kaimuose. Man esant septintoje klasėje, pas ūkininką Šleki, penketas kilometrų nuo Marijampolės prie Šunskų girios, pastatėm vieno veiksmo veikaluką—Beauštanti aušrelė. Buvo vaizduojama bebundanti Lietuva spaudos draudimo metu. Teatro žiūrėti susirinko Šlekių patikimi kaimynai. Po vaidinimo, žinoma, buvo šokiai, dainos, žaidimai. Tai buvo daroma visiškai slaptai, nes ir tokiam vakarėliui buvo reikalingas leidimas.

Kartais pas ūkininkus be ypatingos programos suruošdavom, pasisamdę orkestrą "Jaškė spil". Tai buvo trys seni miesto žydai muzikantai: smuikas, klernetas ir bubnas. Be šokių dar būdavo lietuviškos dainos ir deklamacijos.

ORGANIZACIJOS. — Marijampolės gimnazijoje lietuvių mokinių tarpe veikė dviejų pakraipų slaptos kuopelės — ateitininkų ir aušrininkų. Ateitininkai buvo katalikiškoji mokinių organizacija; leido mėnesinį laikraštį "Ateiti". Aušrininkai buvo kairiųjų pakraipų ir leido "Aušrinę", kuri pradėjo eiti 1910 m. Vilniuje. Baigę gimnaziją, aušrininkai dėjosi kas prie liaudininkų kas prie social-demokratų, o vienas kitas ir sukunistėjo. Ateitininkai buvo daugiau organizuoti, pajėgesni ir veiklesni negu aušrininkai. Aušrininkai dingę praieity, o ateitininkai išsiplėtė į tvirtą katalikišką moksleivių organizaciją, kuri ir Amerikoje dabar tebeveikia. Iš žymesnių Marijampolės gimnazijos ateitininkų buvo Vytautas Endziulaitis, Eliziejus Draugelis, Zigmars Starkus. Tarp jų ypač išsiskyrė V. Endziulaitis. Jis savo idealui visu savo protu ir širdim buvo atsidavęs. "Visa atnaujinti Kristuje". Tai buvo entuziastas, pasišventėlis savo idėjai. O šiaip malonus, linksmo būdo draugiškas. Baigęs Marijampolės gimnaziją, lankė gamtos-matematikos fakultetą Maskvoje. Kun. Matulaitis 'Drauge' rašė, jog jis miręs džiova. Kiek man žinoma, jį turėjo chroninį ausų įdegimą. Įdegimui atsinaujinus pastarasis persimetė į smegenis, kas 1918 m. lapkričio 30 ir nuvedė į kapus.

E. Draugelis, vėliau gydytojas, buvo Suvalkijos lygumų vyras. Jis realiai žiūrėjo į gyvenimą ir realiai ėjo prie savo tikslo kaip ateitininkas. Jis organizavo iš žemesniųjų klasių mokinius ateitininkus, juos švietė, šiltom dienom darydavo su jais iškylas į kaimą, buvo jaunųjų ateitininkų vadovas.

Su Zigmars Starkum teko arčiau susipažinti Maskvoje studentaujant. Maskvoje, D. Gruzinų gatvėje, buvo Nikolajaus II vardo studentų bendrabutis. Tai buvo du didžiuliai penkių aukštų pastatai, tik kareivinės. Kambariuose dažniausiai gyvendavo po du studentu, buvo ir vienučių. Už kambarį, aptarnavimą ir maistą mėnesiui reikėjo mokėti 16 rub. Maistas, turu pasakyti, būdavo sotus. Pietums ant stalo pastatydavo didžiulius aščinus duoninės skanios gijos. Gerk, kiek nori. Antrojo bloko vienam kambarį gyveno Zigmars Starkus ir A. Gylis, medikas. Starkus lankė gamtos mokslų skyrių. Rodos, dar kai kas iš lietuvių studentų tame bloke gyveno, bet dabar nebeprisimenu.

Pirmojo bloko penktajame aukšte viename kambarį gyveno su Kostu Avizienuim, studentu matematiku. Už sienos gyveno Antanas Milčius, Nepr. Lietuvos laikais kurį laiką buvo vyr. kontrolierius ir Golubiatnikovas, pirmo kurso me-

Svarbieji 1964 metų įvykiai

Įvykių gausybėje sustojame prie svarbiausių, būdingiausių Amerikoje ir kitame pasaulyje.

Amerikos vidaus reikaluose:

— Rinkimai, išryškinę kovą ne tiek tarp demokratų ir respublikonų, kiek tarp liberalų ir konservatorių.

— Pilietinių teisių įstatymas ir jo trukdymas ar vykdymas žudynėm Mississipi, masiniais teroraais New Yorke bei kitur, priverstiniu rasių maišymu mokyklose ir kitais ekstremistini reiškiniais.

— Programa kovai prieš skurdą.

— Vyr. Teismo sprendimai komunistų naudai, panaikinę bausmę už nesiregistravimą, išaiškinę pasų nedavimą komunistam esant prieš konstituciją.

Amerikos užsienio reikaluose:

— Sovietų atžvilgiu — kviečių prekyba, pasikeitimas konsulatams, šnipais, derybos dėl Sovietų skolų J. Tautom ir kt., rodę statomus koegzistencijos "tiltus" tarp Amerikos ir Sovietų.

— Afrikos atžvilgiu — Amerikos užangažavimas Konge, drauge su Belgija gražinant Tshombę ir gelbstint baltuosius įkaitus, komunistų pagrobtus.

— Azijos, Europos, lotynų Amerikos atžvilgiu — vengimas iniciatyvos problemom spręsti tepalaikant status quo Vietname, Laose, Kipre, Kuboj ir kt.

— Jungt. Tautų atžvilgiu — Amerikos pastangos išlaikyti JT, aureolę, nepajėgusios sulaukyti tos įstaigos nuo didėjančios anarchijos ir išsigimimo.

Kitų kraštų įvykiuose:

— Sovietų kinų konfliktas, prisidėjęs prie Chruščiovo pašalinimo ir santykių irimo tarp pačių komunistinių partijų.

— Sovietų bei kinų bendros pastangos išstumti Vakarų įtaką iš Azijos bei Afrikos ir lenktyniavimas dėl savosios įtakos Zanzibare, Alžire, Egipte, Konge, Kuboje, Kipre ir kt., talkinant neutraliesiems ir afrikaniam satelitams.

— Prancūzijos pastangos vykdyti nepriklausomą politiką nuo Amerikos ir organizuoti Europą apie save.

— Popiežiaus Pauliaus VI kelionės į Jeruzalę bei Bombėjų ir Vatikano susirinkimas su ekumeninės dvasios bei atitinkamų bažnytinių reformų sąjūdžiu.

ATSKIRIAIS MĖNESIAIS

SAUSIS

Sausio 4-6 pop. Pauliaus VI kelionė į Jeruzalę; 2—Panamoje riaušės prieš Ameriką dėl vėliavos; žuvo 16-3, sužeista 305-88. 12—Zanzibare komunistai paėmė valdžią. 25—Ameriką sustabdė Rias Berlynas radijo veiklą. 27—Prancūzija pripažino kom. Kiniją. 30—Vietname perversmas, pastatęs preky gen. Khanhą.

VASARIS

Vasario 17 — Prasidėjo Ruby byla. 17—Uostų darbininkų streikas prieš kviečių gabėnimą Sovietam. 18—Vyskupas P. Maželis paskirtas ordinaru. 29 Graikija paskelbė reikalavimą panaikinti sutartį dėl Kipro nepriklausomybės ir leisti gyventojam apsispręsti.

KOVAS

1. Sovietų reikalavimas Amerikai išduoti vysk. V. Brizgį, S. Zakevičių, A. Impulevičių, J. Paškevičių. 4. — J. Tautos nutarė siųsti kariuomenę į Kiprą. 9—Paskelbta apie sovietų bylą kun. L. Jankui Klaipėdoje. 27—Žemės drebėjimas Aliaskoje: 170 žuvusių.

BALANDIS

8—Brazilijoje nuverstas prezidentas Goulart. 5—Mirė Douglas MacArthuras. 19—Atidaryta pasaulinė paroda New Yorke. 25—Prekybos sekr. Hodges akcija už prekybą su Sovietais.

GEGUZIS

2—Vietnamo vandenyse komunistai susprogdino Amerikos lėktuvnešį Card. 10—Amerikos Lietuvių Bendruomenės tarybos rinkimai. 16—Paskelbta apie slaptus sovietų mikrofonus Amerikos atstovybėje Maskvoje. 27—Mirė Nehru. 27—Paskelbtas Amerikos ir Sovietų susitarimas pasikeisti konsulatams.

BIRZELIS

21—Nužudyti 3 pilietinių teisių kovotojai Mississipi. 23—Gen. Taylor paskirtas atstovu Pietų Vietname. 26-8—Alto kongresas Washingtone. 29—J. Tautos baigė karinę misiją Konge.

LIEPA

6—Tshombe pakviestas Kongo min. pirmininku; 16—Negrų riaušių pradžia nuo New Yorke. 12—Pavertę Tautų Savaitės pradžia, 18—Ranger raketa mėnuj.

RUGPIUTIS

5—Amerika subombardavo š. Vietnamo povandeninių laivų bazes. 6—Pop. Pauliaus VI pirma enciklika "Ecclesiam suam". 18—Anglija paskelbė derybas su Sovietais dėl turtinių pretenzijų Baltijos kraštuose. 22-3—Lietuvių diena New Yorke parodoje.

RUGSEJIS

5-7—Kat. Mokslo Akademijos suvažiavimas New Yorke. 13—Vatikano susirinkimo trečios sesijos pradžia. 15—Vatikano sutartis su kom. Vengrija, Mindszenty klausimą palikus neišspręstą. 20—De Gaulle 10 dienų kelionės pradžia nuo Meksikos per lotynų Ameriką.

SPALIS

6—Vakarų Vokietija išpirko iš rytų Vokietijos 10,000 kalinių. 15 — Anglijos rinkimus laimėjo darbiečiai, ir min. pirmininku tapo Wilsonas. 15 — Nušalintas Chruščiovas ir jo vietoj atėjo Brežnevas bei Kosyginas. 16 — Kom. Kinijos pirmą atominę bombą. 20 — Mirė prez. Herbert C. Hoover.

LAPKRITIS

3 — Jungtinių Valstybių prezidentu išrinktas L.B. Johnsonas viceprezidentu H. H. Humphrey. 7 — Slapti mikrofonai Amerikos atstovybėje Varšuvoje. 22 — Baigėsi Vatikano susirinkimo trečia sesija, įvedusi tautines kalbas šalia lotynų ir mišių maldas, nutarusi vyskupų kolegiją su popiežium vyriausiu Bažnyčios valdytoju, nūmėsi žydam kaltinimą dėl Kristaus nužudymo, leidusi priimti diakonus vyresnio amžiaus vedusius asmenis. 24—Konge Amerikos ir Belgijos sutarimu akcija įkaitam gelbėti. 28-9 — Apsijungusio Vliko pirmas posėdis.

GRUODIS

1 J. Tautos Amerikos ir Sovietų konfliktas dėl skolų nemokėjimo atidėtas susitarimu nebalsuoti. 2—Pop. Paulius VI Bombėjuje. 6—Sovietai pažadėjo ginklų paramą Kongo sukilėliams. 15 — Nato konferencijoje išaldytas Nato laivyno sumanymas. Ir Amerika sutarė su Prancūzija bendradarbiauti atominėm pajėgom. 27 —Cambodia perėjo į kom. Kinijos globą.

KO AMERIKIEČIAI NEŽINO?

Foreign Relations Council suorganizavo opinijos tyrimą apie amerikiečių galvojimą dėl komunistinės Kinijos. Tyrimo duomenis paskelbė gruodžio 14.

Kad Kiniją valdo komunistai — nežino 28 procentai apklaustųjų.

Kad Formozoje yra nacionalinė Kinijos vyriausybė — negirdėjo 39 procentai.

Ketvirtadalis tų, kurie žino apie kom. Kiniją, yra priešingi bet kokiom deryboms su komunistais, 34 proc. pritaria derybom, 22 proc. be nuomonės.

Tų, kurie žino apie kom. Kiniją, 73 proc. pasisako už ryšius su kom. Kinija per laikraštinius ar profesionalus,

51 proc. nori pasikeisti atstovais, 43 proc. norėtų prekiauti "tokiais dalykais kaip kviečiai", 31 proc. pasisako už kom. Kinijos priėmimą į J. Tautas, 62 proc. prieš nacionalinės Kinijos invaziją į kontinentą.

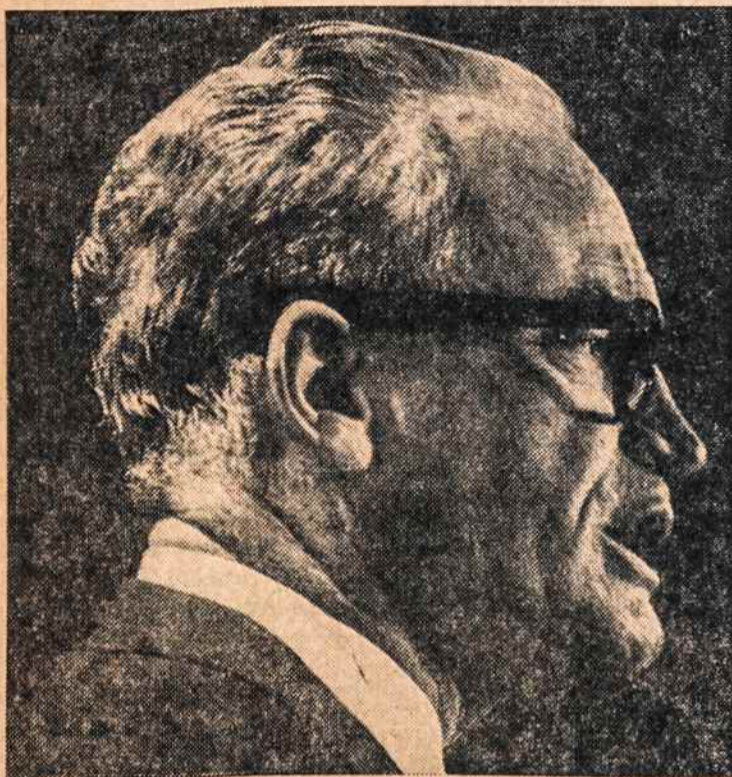
Kad Vietname eina karas — žino 74 proc. Iš jų 53 proc. prieš pasitraukimą iš Vietnamo, 24 proc. už veiksmus, kurie rizikuoja įvelti į karą su kom. Kinija.

Apklaustųjų 45.8 proc. pasisakė esą demokratai, 27.7 proc. respublikonai.

Tokios nuomonės pareiškimas gali būti laikomas pradžia kampanijos už santykius tarp Amerikos ir kom. Kinijos.

JAV PREZIDENTU išrinktas Lyndon B. Johnson

BARRY GOLDWATER, buvęs respublikonų kandidatas į prezidentus.

JAV VYRIAUSIAS TEISMAS

PIETŲ VIETNAMO ministeris pirm. gen. Khanh.

SIAURĖS VIETNAMO komunistų vadovas Ho Chi Minh.

KONGO turguje.

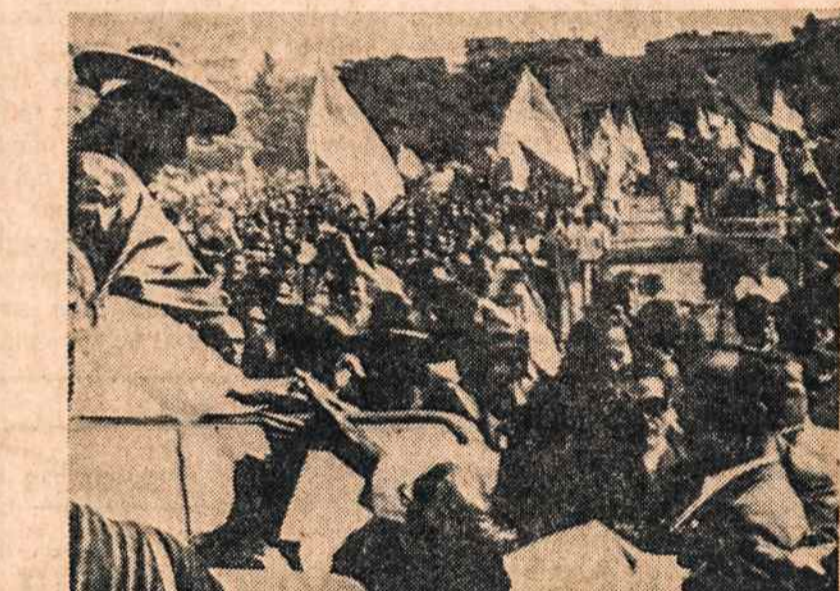

PASAULINĖ paroda New Yorke.

Nuotr. V. Maželio

POP. PAULIUS VI lanko Jeruzalę.

POP. PAULIUS VI Bombėjuje, Indijoje.

EDGAR HOOVER, FBI viršininkas, labiausiai komunistų puolamas.

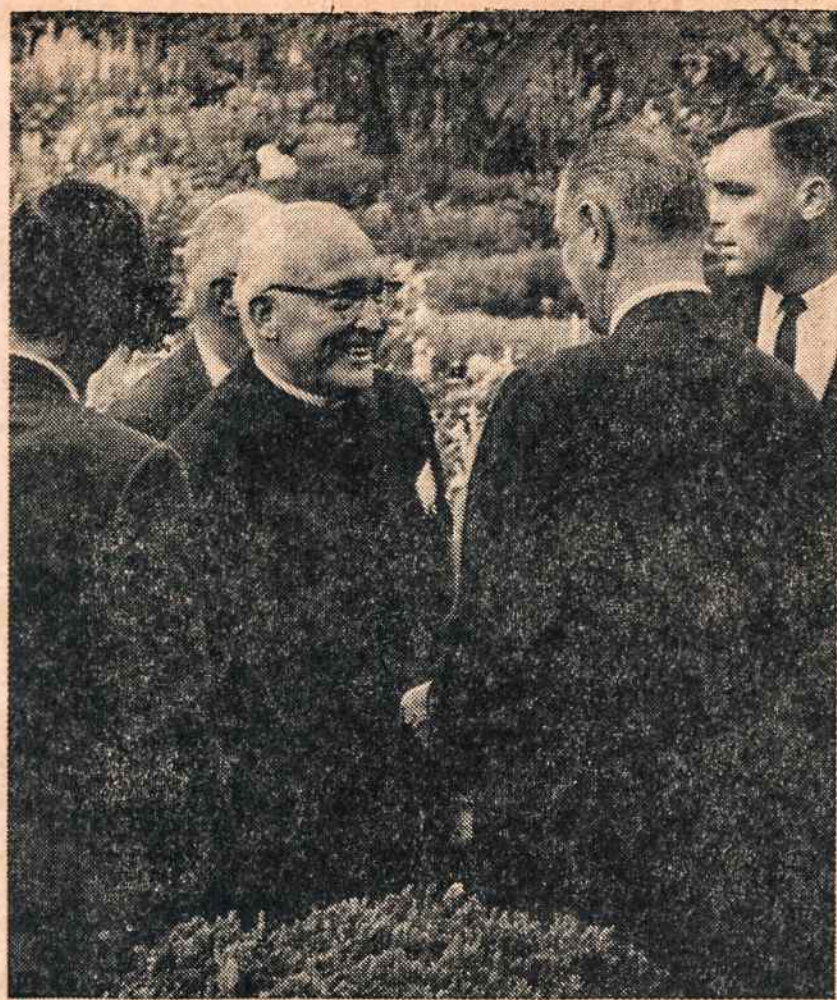
MIRĖS GEN. McARTHUR

NEGRŲ sukeltos riaušės JAV miestų gatvėse.

VATIKANO susirinkimo metu.

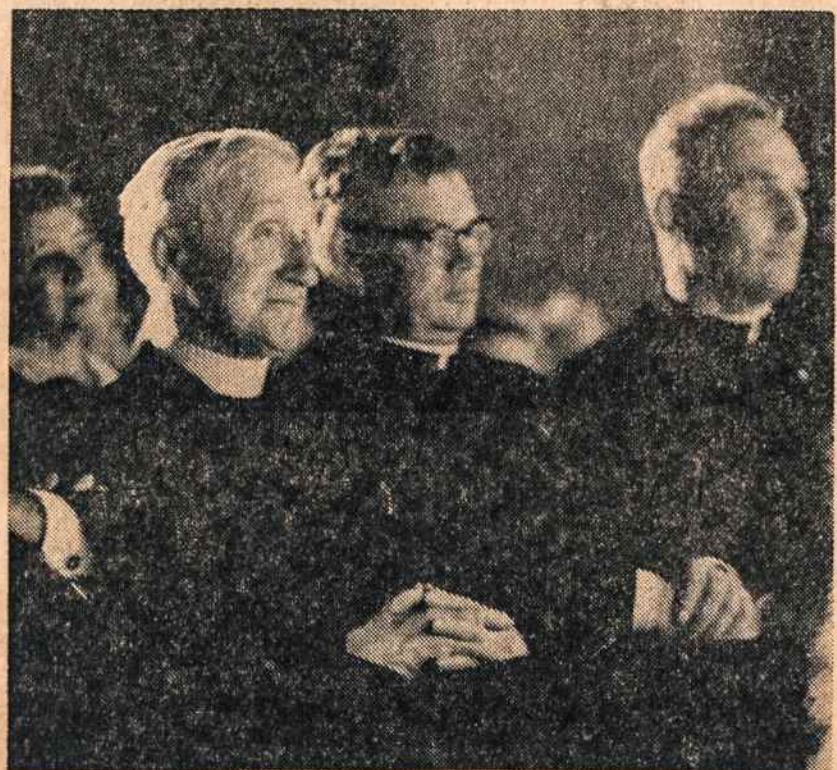
PREL. J. BALKŪNAS sveikina su prez. L. Johnsonu. Prelatas pakvies-
tas nariu National Committee for Community Relations.

LIETUVIŲ krepšininkai Australi-
joje.

KRISTIJONO DONELAIČIO mi-
nėjimas Vokietijoje. Deklamuoja
Aldona Eretaitė.

BALFO jubilėjiniame seime New Yorke.

APSIJUNGUSIO VLIKO Tarybos posėdis.

Lietuviškam knygų pasauli 1964

Gausiausias ir brandžiausias derlius yra filosofinė, istorinė, memuarinė, psichologinė knyga. Žymėtinai šių metų data toki derliaus vaisiai:

Dr. J. Girnias **Zmogus be Dievo**, Al. Merkelio **Antanas Smetona**, dr. A. Maceinos **Niekšybės paslaptis**, Br. Kviklio **Mūsų Lietuva**, St. Kairio atsiminimai **Tau, Lietuva**, dr. J. Končiaus **Vytautas the Great Duke of Lithuania**, St. Ylos **Moderni mergaitė**, Pr. Garšvos **Negėstanti šviesa** — Marijonų veikla Amerikoje, Br. Milašiaus atsiminimai **Zvilgsnis atgal**.

Paskutinėm dienom dar pasirodė St. Ylos **Maldynas**, N. E. Sūdavo **Vienų vieni** Dvidešimt penkerių metų rezistencijoje.

Mažiau gausūs poezijos kūrinių — K. Bradūno premijuotos **Sidabrinės kamanos**, Juozo Mikuckio **Derliaus vainikas**, Vlodo Šlaito **Antroje pusėje**, Nerimos Narutės **Relikvijos**, Alės Rūtos **Gyvenimo lašai**, ir Juozo Almio **Jūragio Tolimieji mirazai**.

Beletristikai atstovauja J. Kralikauskas, V. Volertas, A. Baronas, St. Vanagaitė Petersonienė, D. Bindokienė (skaitymai vaikams). Apie jų indėlį čia yra speciali apžvalga.

Pažintis su karalium, valkata ir senąja emigracija

Šventėse įprasta prisiminti draugus ir pažįstamus. Kodėl betgi negali būti sudarinėjamas įprotis prisiminti ir tuos pažįstamus, su kuriais buvo supažindinę mūsų rašytojai savo knygose?

Nedaug tokių knyginių pažįstamų, žymėtų šių metų data. Sustojam prie tų, kuriuos pristatė Juozas Kralikauskas, Vytautas Volertas, Aloyzas Baronas, Stasė Vanagaitė-Petersonienė.

Juozas Kralikauskas, Draugo laureatas, savo istoriniame romane "Mindaugo nužudymas" pristato seną pažįstamą — karalių Mindaugą, kurį labai ryškų buvo rodes V. Krėvė panašaus vardo dramoje. Kralikausko Mindaugas sukultūrintas, suhumanintas valdovas. Tos gavalinės ir laukinės aistros čia yra perkeltos į Mindaugo žudiką Daumantą, kurio paveikslas gal kaip tik dėl to išėjo ryškesnis už paties Mindaugo.

Šiuo veikalu J. Kralikauskas pasitarnavo lietuviškai visuomenei pirmiausia tuo, kad jis atžymėjo mindauginę sukaktį, kurią lietuviškoji visuomenė buvo praleidusi labai tyliai ir blankiai.

Kiti pasakotojai pristato naujų laikų gyvenimą, ne istorinį. Vytautas Volertas, taip pat Draugo laureatas, savo romane "Gyvenimas yra dailus",

kaip pats vardas rodo, visą šios dienos gyvenimą pristato kaip "dailų". Sakydamas "dailus", V. Volertas šaiposi. "Dailiu" vadiną gyvenimą su ironija. Su tylesne ironija į savo žmonių gyvenimą žiūri ir Aloyzas Baronas "Saulės grįžime", miniatiūrose, kurias jis vadina novelėm, nors jom ir tiktų gal labiau vaizdelio ar "apybraižos" titulas.

Jei "dailiu" įprasta vadinti gyvenimą, kurio dalys derinasi, žaismingai harmonizuojasi ir žmogų bei gyvenimą daro labiau to paties vardo vertą, tai šių rašytojų pristatomas gyvenimas nėra tokis — tai gyvenimo iškraipa, gyvenimas gatvių chaose, smuklių tvaikse, puošuose, tačiau bedvasiuose, butuose su tokiais pat žmonėm — ar bedvasiais, ar to gyvenimo sulamdytais, ar susilamdžiusiais.

Jei Stasė Vanagaitė Petersonienė čia ir išsiskiria, rodydamas gražios sielos Pečiulieng, mokytoja, tai jos siela buvo susikrovusi toli praeity ir išlikusi tokia lagerių gyvenime, kurio bendra nuotaika skurdi, lamdanti, sentimentalai melancholiška. Taigi ir jos gyvenimas nėra iš "dailiųjų".

Valkata, kurį rodo V. Volertas, yra labiausiai dėmesio vertas šiame "nedailiame" gyvenime. Jį sutinkam Amerikos nežinomo miesto parke, kuris priglaudžia ir kitus valkatas. Valkata, kaip ir kiti jo verslo draugai — kaulija centus ir girtuokliauja. Šis valkata išsiskiria betgi, kad myli ir lesina parko balandžius ir kovoja prieš burmistro pastangas paukšteliu išnaikinti. Išsiskiria dar ir tuo, kad jis yra gyvenimo filosofas. Kodėl jis kitoks — tik į pabaigą autorius pasako: jis yra Antanėlis iš Lietuvos, iš tų laikų, kai Lietuvoje dar klestėjo dvarų gyvenimas. Tai vienas iš ankstyvosios lietuvių emigracijos, atkilęs į Ameriką, dėl to, kad jį traukė noras pamatyti, kas yra už ežero. Atkilęs pas brolių, kuris buvo atbėgęs anksčiau į Ameriką pinigų užsikalti, kad galėtų vesti mylimą merginą.

Šių ankstyvųjų imigrantų vaizde autorius yra nevienuodas: plačiai ir net plastiškai rodo Antanėlį ir jo brolių Lietuvos fone ir labai šykštus kalbėdamas apie dviejų brolių žingsnius Amerikoje. Lyg pro miglas, terodo juos nelaimingus: brolis vedė itale, žuvo, paliko dukrele; ją globojo Antanėlis; gaisras, mergaitė sužeista; ją gydydamas Antanėlis išleido visus pinigus, neišgydė, pats į bepročių namus pateko; išleistas darbo negavo ir į valkatas nuėjo. Kaip tai nutiko, vaizdo neturime, belieka tik autorium patikėti.

Senosios imigracijos atstovą tarp kitų pristatė ir Aloyzas Baronas. Jo pirmas pasakojimas kalba apie senę, kuri yra be vardo ir tiesiog vadinama "Motina". Tai imigrantė, našlė, virtusi čia "ne bažnytine", susidarusi gyvenimo filosofiją — reikia čia pagyventi, pašokti, nugerti, jeigu esi viena, ir joks išočius tavęs nepabučiuoja. Tokiai moteriai buvo tikra nelaimė, kad jos dukterė išėjo į vienuoles. Ir kada dukterė sugrįžusi nori pabūti pas motiną porą dienų, motina kieta: gali, bet nusimesk tuos vienuolinius drabužius...

Tokios moters ir motinos vaizdą turėdamas prieš akis, autorius ir pradeda savo pasakojimą, visas motinas ir moteris Amerikoje apibendrinančiais žodžiais:

"Iš viso, ką aš keisto pamatčiau Amerikoje, man labiausiai krito į akis lietuvi moteris. Senutės čia buvo guvios, turėjo drąšos viešai saleje kalbėti, jas

užtikdavau karčiamoj besėdinčias su vyrais. Muzikos mašinomis grojant jos šokdamos tvirtai trepsėdavo koja, o susiginčijus rasdavo į vatą nevyntą atsakymą. Laisvė ir kova už aukštesnį postovį jas grūdino ir keitė įprastinį lietuvi moters veidą. Visa tai skamba labai abstrakčiai, tačiau, be visa kita, kas liko gimtoje žemėje, buvo gaila ir tos senutės moters, tylios darbščios, mokančios daugiau aukotis negu kovoti".

Stasė Vanagaitė Petersonienė nukreipė dėmesį dar kaip tik į tokias išlikusias lietuvi moteris. Amerikoje. Nukreipė ir į nauuosius imigrantus, kurie nenuskendo baruose, bet mėgina muštis į mokslus pagal senąją lietuvišką tradiciją.

Gerai, kad šis emigrantas-imigrantas, senesnis ir naujesnis žmogus, ateina į literatūrą, bet jis suminėtu autorių pristatomas ar nedrašiai ar blankiai. Sakytum, tai tik pradiniai eskizai, rengiantis duoti kada nors pilną gyvą lietuvi imigranto vaizdą su visa jo dvasios problematika, kurios vieną dalį, bent naujos imigracijos, buvo kitados taikliai užgriebę Jurgis Gliuda (šikšnosparnių lizde).

Gyvos ir pavargusios spalvos krenta į akį, jei žiūrėsi šių pasakotojų kūrybinio entuziazmo. Kralikauskas šiame romane jo (nukelta į 7 psl.)

Mirusieji 1964

1964 metai ypatingai mirtingi, pradėti mirtimi poeto F. Kiršos ir baigti Lietuvoje prof. Pr. Kuraičio.

Sausio 5 — poetas Faustas Kirša, sausio 27 — prof. Viktoras Biržiška.

Vasario 27 — dr. Antanas Trimakas.

Kovo 1 — rašytojas Julius Kaupas, kovo 10 — Kaune prof. F. Tadas Petkevičius, kovo 15 — muzikas Stepas Sodeika.

Balandžio 7 — kun. Juozas Valantiejus, kovo 16 — dr. Pranas Ancevičius.

Gegužio 7 — kan. M. Sandanavičius, gegužio 9 — prel. Kazimieras Saulys, Nepriklausomybės akto signataras, gegužio 16 — Kolumbijoje gen. Vincas Grigaliūnas Glovackis, gegužio 19 — kun. Vincas Endriūnas, gegužio 29 — kan. Antanas Steponaitis.

Birželio 9 — poetas Vladas Mozūriūnas, Lietuvoje, birželio 17 — operos ir baletu režisierius Juozas Grybauskas, Lietuvoje, birželio 30 — pulk. Izidorius Edvardas Kraunaitis.

Rugsėjo 1 — gen. konsulas Jonas Budrys, rugsėjo 12 dr. Vincas Tercijonas.

Spalio 26 — dail. Juozas Mikėnas, Lietuvoje.

Gruodžio 16 — prof. Steponas Kairys, Nepriklausomybės akto signataras.

ALTO KONGRESUI Washingtone pasirošia pirm. L. Šimutis, vicepirm. A. Rudis.

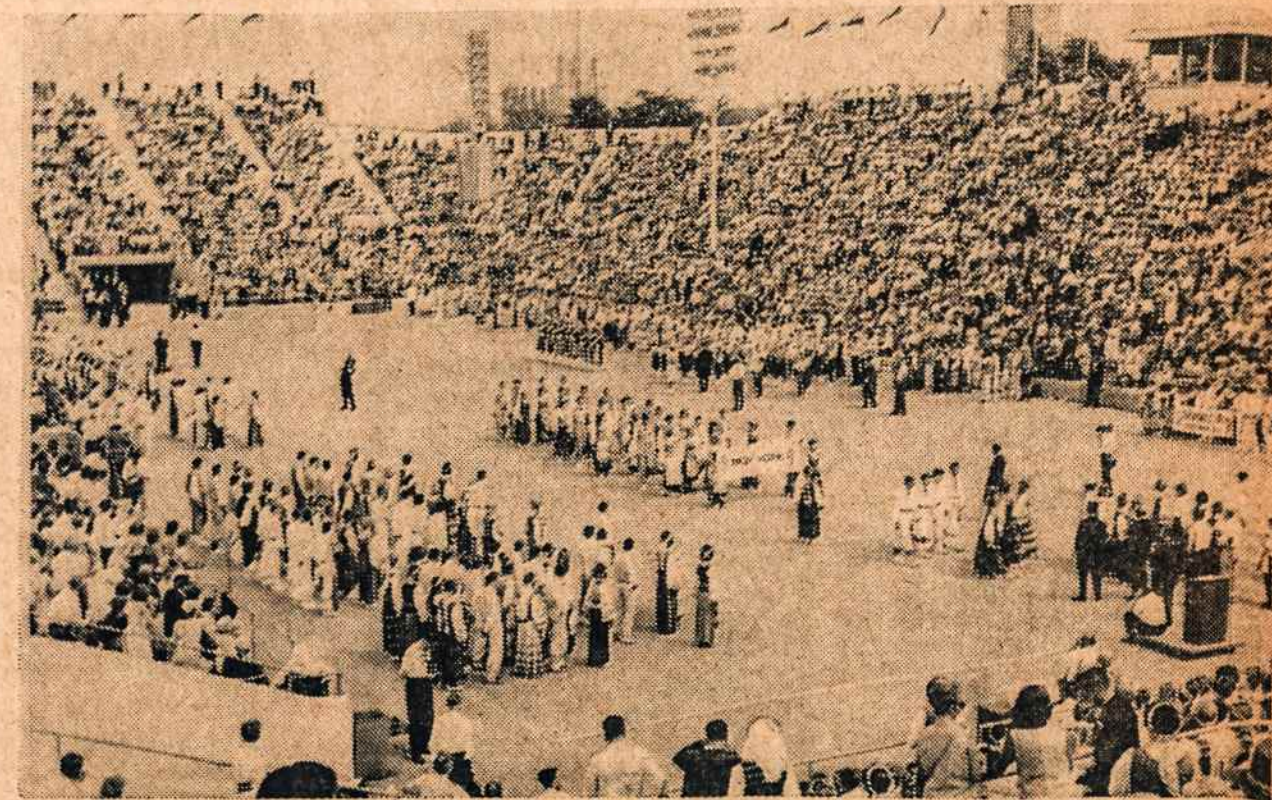
LKM AKADEMIJOS suvažiavimas New Yorke.

LITUANISTIKOS INSTITUTO nauja valdyba. Iš d. į k. pirm. dr. J. Balys, sekr. B. Saldukienė, išd. A. Pliateris.

VASAROS stovykloje Kennebunkport, Maine.

LIETUVIŲ DIENA pasaulinėje parodoje. Nuotr. R. Kisieliat.

Holiday Greetings

The advertisers listed below send the following Christmas greeting to all of our readers. We recommend them to you for dependable service thru-out the year. Keep this page handy for future reference whenever you need any type of service and to remember the business men who remembered YOU.

Holiday Greetings
RITEWAY
Recapping & Retreading Service
Truck and Passenger
TIRES
Retreading since 1930
358 Broadway, Newark, N.J.
201 - HU 5-4220

Happy Holidays
JOE'S ESSO SERVICE
South and Pacific Sts.
NEWARK, N. J.
We take care of your
AUTO PROBLEMS
We also give Pleid Stamps
Call 201 - MI 2-9652

Happy Holidays
May Christmas Bring All of You
Peace of Mind,
Universal Peace on Earth...
ST. CYRIL & METHODIUS
119 Eagle Street
Brooklyn, N. Y.
Rt. Rev. Msgr.
Mieczyslaw Mrozinski
Pastor

Seasons Greetings
PATSY'S
METROPOLITAN
RESTAURANT
1909 Westchester Avenue
New York City
822 - 9062

Holiday Greetings
ST. JOSEPH
5 MONROE ST.
New York City
Father
PETER VESTA, P. S. S. C.
Pastor

A Prosperous New Year
ST. JOSEPH'S CHURCH
108-43 Sutphin Blvd.
Jamaica, N. Y.
Rt. Rev. Msgr.
JOHN A. REGULSKI
Pastor

Happy New Year!
ST. STANISLAUS KOSTKA
CHURCH
607 Humboldt Street
Brooklyn, N. Y.
EV 8-0170

Seasons Greetings
STUDENT PRINCE
RESTAURANT
207 East 86th Street
YORKVILLE
AT 9-8230

Seasons Greetings
The First National Bank
of East Islip
345 Main Street, East Islip, N. Y.
Brightside Branch
Brightside and Islip Ave.
Central Islip, N. Y.
516 - JU 1-4900

Holiday Greetings
ROYAL LINCOLN MERCURY
INC.
55 Hackensack Avenue
HACKENSACK
(Next to Fallards)
Phone 201 - 438-6660

Holiday Greetings
WILLIAM J. SCULLY
ACOUSTICS CORPORATION
Acoustical Correction for Schools
Churches and all other
quieting needs
41 E 42nd Street
New York City
Phone MU 2-5991

Happy Holidays
CHIPON STOCKING AID
and SHOE HORN
Especially designed in England for
the physically handicapped individual
who cannot put on his or
her own stockings. Length 24" -
\$6.50 apiece.
Thomas McCaffrey ST 3-7243
105 Berkeley Pl., Brooklyn
Allow 3 weeks delivery.
Money back guarantee.

Merry Christmas
and Happy New Year
to all our friends and customers

DOOLITTLE ALLEN
COMPANY
FINE FURNITURE

Ewing
Carpet Shop
Finest Selection of Carpets
and Rugs in the area.
1665 North Olden Ave. Ext.
TRENTON, N. J.
Call 883-3350

Merry Christmas
and Happy New Year
to all our Friends

CHARLES
LEPRE
Golf Professional
TAVISTOCK
COUNTRY CLUB
HADDONFIELD
609 HA 9-1827

Merry Christmas
and Happy New Year
to all our friends and customers

ERLTON
COLONIAL DINER
& RESTAURANT
Italian - American Cuisine
Route 70 & Cooper Farming Rd.
Cherry Hill, N. J.
(East of Norden State Race Track)
(609) 428-0242
Open 24 Hours

Merry Christmas
and Happy New Year
to all our friends and customers

HARRY JAMES
BUILDING CONTRACTOR
Residential - Commercial
Remodeling - Repairs - Additions
966 State Highway 36
HAZLET, N. J.
(201) 264-6426

MERRY CHRISTMAS
AND HAPPY NEW YEAR
TO ALL OUR FRIENDS
AND CUSTOMERS

SUNNYSIDE
BRAUHALL
41-06 Queens Blvd.
SUNNYSIDE, L.I., N.Y.
RA 9-9311

Merry Christmas
and Happy New Year
to all our friends and customers

Aunt Tillie's
Italian Cuisine
Specializing in Sea Food
and Pizza
Reservations Call
FA 5-9847
4456 Baychester Avenue
BRONX 66, N. Y.

SEASON'S GREETINGS

GOLDEN CUE
STATEN ISLAND'S
FAMILY

BILLIARD CENTER
Most Modern Billiard
Academy on Staten Island
19 Gold Crown Brunswick Tables
Free parking on premises
Free Instruction for Ladies
Ladies Play Free
Mon. thru Thurs. 'til 7 PM
Corner Wright & Canal Sts.
Stapleton, S.I.
GI 2-3737

Season's Greetings
to all our
Friends and Patrons

KARL'S
MARINER'S INN
WILLIAM KARL, Prop.
Dine where cuisine and
scenic beauty excel.
SEAFOOD - LOBSTERS
STEAKS - CHOPS
Bayview Ave. and James St.
NORTHPORT, L. I.
(Turn North on 25A)
(516) AN 1-9756 - AN 1-8111

Merry Christmas
and a Happy New Year
to our Friends and Patrons

William A. King
LUMBER
GOLDENS BRIDGE
NEW YORK
(914) RO 9-4665

CASA DIPRE
Milanese Cuisine
89 Greenwich Avenue
New York, N. Y.
CH 2-9255

FORNOS RESTAURANT
Spanish and Mexican Cuisine
Arroz Con Pollo - Mole - Enchiladas
Tamales
Vintage Wines and Liquors
236 West 52 (West of Broadway)
Circle 7-9420

AMERICA MARBLE
WORKS CO., Inc.
Beautiful Imported and Domestic
Marble Tops cut to any size or form
to fit your furniture.
719 East 11th Street, N. Y. C.
CA 8-1110

Holiday Greetings
LICHEE RESTAURANT
Chinese Food At Its Finest!
226 West Front St.
PLAINFIELD, N. J.
201 - PL 7-2007

A HAPPY NEW YEAR
TO ALL OUR FRIENDS

American Rescue
Workers, Inc.
77 N. Main Street
Paterson, N. J.
201 - 525-5433

A Happy New Year
to all our Friends
and Customers

ZARRO'S
Funeral Home
For Integrity, Dependability
and Ethics
145 Harrison St., Bloomfield
201 - 743-3433
350 Bloomfield Ave.
Newark, N. J.
201 - 482-9053

Holiday Greetings

ELIZABETH SETON
COLLEGE
OF WESTCHESTER
Junior College for Women
Conducted by the Sisters of Charity
1061 North Broadway
Yonkers, N. Y.
914 - YO 9-4000

Holiday Greetings
ST. JOSEPH BY THE SEA
HIGH SCHOOL
(SISTERS OF CHARITY)
Sister Joseph Marietta - Principal

5150 Hylan Boulevard
Staten Island, N. Y.
YU 4-6500

Best Wishes for a Joyous 1965
RUBBER CORP.
of AMERICA
No. South Road
HICKSVILLE, L. I.
516 - WE 1-8100

Holiday Greetings
SUN LUCK WEST
Chinese American Restaurant
143 W. 49th St., PL 7-1170
SUN LUCK EAST
75 E. 55th St. - PL 3-4930
SUN LUCK GOURMET
157 W. 49th St. - JU 2-8182
SUN LUCK IMPERIAL
935 Lexington Ave. - LE 5-4070
New York
Visit us at the World's Fair in 1965

Seasons Greetings
THE CARRIAGE CLUB
Singing Waiters and Bartenders
every night including Sundays
Make your New Years Eve
Reservations Now!
Ask for Richard Deshane
... your Host
201 - 833-2323
Teaneck Rd. - Route 4
TEANECK, N. J.

Seasons Greetings
NISSAN MOTOR
Corporation in U. S. A.
Distributor of
DATSUN AUTOMOBILES
221 Freling Huysen Ave.
NEWARK, N. J.
201 - TA 4-4100

Seasons Greetings
FRANK FRONTINO
WRECKING CO.
Central Highway
West Haverstraw
DEMOLITION
(All Types)
Fully Insured
Call 914 - HA 9-4600

Happy Holidays
LEVATO & GAUDIOMONTE
PRESCRIPTION OPTICIANS
381 Main Street
Hackensack, N. J.
Phone 487-9195
26 E. Ridgewood Ave.
Ridgewood, N. J.
Phone 445-3189

Seasons Greetings
KATWIN T. V. & RADIO
SERVICE IS OUR MOTTO
2575 8th Avenue
New York City
Call TO 2-5280

Happy Holidays
JERSEY ENGINEERING CO.
Professional Engineers and
Land Surveyors
JOHN W. SEAMAN, Jr.
President
485 Broadway
Long Branch, N. J.
Phone 201 - 222-3328

Happy Holidays

Buy direct from manufacturer
and save \$\$\$
Custom made Venetian Blinds
made to your order
All work done on premises
Venetian Blind Repairs
Sell and install Storm Windows,
Storm Doors and Canopies

A. C. A.
Glass & Shade Company
3619 East Tremont Ave.
(Corner Scott Place)
Call TA 3-3032-3
for free estimates

Holiday Greetings
HOUSE OF DE BLASE
BEAUTY SALON FOR
DISCRIMINATING WOMEN
Hair Shaping and Blonding
Specialists
4307 Park Avenue
UNION CITY, N. J.
Call 201 - 867-0662

Holiday Greetings

Craftsmen in Stained Glass
for Churches and Institutions
Skilled Repair and Restoration
H. L. WISE ASSOCIATES
182 Heckel Street
BELLEVILLE, N. J.
201 - PL 9-5499

Holiday Greetings
STANDARD
Dyeing and Finishing Co. Inc.
1 Van Houten Street
PATERSON, N. J.
201 - 271-6860

GEORGE'S
SUBURBAN BODY SHOP
28 Watchung Avenue
CHATHAM, N. J.
201 - ME 5-0806

(Continued on page 7)

St. Anthony of Padua Seminary
and Prep.

WATKINS GLEN, N. Y.
Franciscan Fathers
Principal - Rev. Hyacinth Kulinski, O.F.M.

We send Holiday Wishes to one and all!
- Franciscan Fathers

Best wishes for a Merry Christmas and Happy New Year

FOREST PARK INN
Fine Food - Choice Liquors
Bar and Restaurant
Ray White & Julia Eyman, props.
80-46 Jamaica Avenue Woodhaven, N. Y. 11421
Virginia 6-9820

Best Wishes for a Merry Christmas and Happy New Year
Virginia 6-9683 Road Service

THREE JOES
(J. POVILAITIS)
SERVICE STATION
Inc.
Complete Automotive Repairs
State Inspection
85-42 Woodhaven Blvd. Woodhaven, N. Y. 11421
(Corner 86th Avenue)

Best wishes for a Merry Christmas and Happy New Year

PARK FLORIST
LIETUVIU GELIU PARDUOTUVE
Matthew ir Adelė Mažeika, sav.
Gėles pristato į bet kurias pasaulio vietas
80-15 Jamaica Avenue Woodhaven, N. Y.
VI 9-3112

Merry Christmas and Happy New Year!
from

HARRY L. SYMES
Civil Engineer
1013 Salem Pennsville Rd. - R. D. 3
SALEM, N. J. Phone 609 - 935-3700

ST. DOMINIC'S INSTITUTE

200 IVY STREET, BROOKLINE, MASS.
Conducted by Roman Congregation of St. Dominic
We send holiday wishes to one and all
from our Faculty and Student Body

KALEDŲ SENIS Maironio sėstadieninės mokyklos eglutėje gruodžio 27 dalina dovanas. Nuotr. V. Maželio.

ŠACHMATAI

Veda K. Merkis

Povilas Tautvaišas, Illinois čempionas, puikiai varėsi, neseniai įvykusiame North-Western turnyre (108 dalyviai!), sukošęs po 6 ratų 5½ taškų, vienok VII rate nebeįtvėrė, išleido vienu metu turėtą laimėjimą, vėliau — lygiausias su jugoslavų Radojeic, kuris draug su didmeistriu Robert Byrne, A. Sandrin ir Formanek pasidalino I vietą, surinkę po 6 taškus. Sekė P. Tautvaišas su kitais po 5½ taškų. Šis "pramiegojimas" Tautvaišui kaštavo ne tik pirmos vietos, \$300 prizo, bet ir "Senior-Master" ratingo. Dera pabrėžti, kad Edmar Mednis, N. Y., Brasket ir kiti žyminiai liko žemniau.

Bostono lietuviai po penkių rungtynių pirmąją Met lygos varžybų, įveikę Lincoln-Sylvania, Cambridge I ir Cambridge II. Prieš tai sužaidė lygiomis su Harvardu ir Boylstonu. Iš pirmojo rato beliko du susitikimai: sausio 8 d. su Brandeis univ. ir sausio 15 su MIT. Abu įvyks So. Bostone, L. Pil. Draugijoje. Po to seks antrasis ratas su tais pačiais klubais. Lygos varžybos baigsis kovo pabaigoje. Lietuvių komandos šūlas yra Gediminas Šveikauskas, Bostono čempionas. Jis peninio komandai 4 taškus iš 5 galimų (2 partijos lygiomis), nedaug atsilieka nuo jo jaunuolis Algis Makaitis ir K. Merkis, surinkę po 3½ taškų.

Vilnietis Vladas Mikėnas, Lietuvos šachmatų veteranas, paskirtas vyriausiuoju teisėju Sovietų p-bių, kurios prasidėjo gruodžio 25 Kijeve.

Povilo Tautvaišo būdinga Schliemano gynybos partija — laimėta North-Western turnyre. Baltieji: A. Karklins, juodieji — P. Tautvaišas. Komentaras laimėtojo.

1. e4 e5 2. d4 z6 3. Rb5 f5 4. d3 f4 5. d.e4 z6 6. 0-0 d6 7. z3 Re7 8. Vd3 0-0 9. Vc4 + Kh8 10. z5 z4 11. Ra4 c6 12. Rb5 d5 13. e.d c.d 14. Vd3 h6 15. z.h3 Rf5. Baltieji pasidavė.

1) prieš šį "kuklų" tęsinį juodieji turi labai tiksliai žaisti; 2) paprastai čia žaidžiama 7... Rg4 8. Vd3 Vd7 su lygiu žaidimu, teksto ežimu nutariau paaukoti pėstininką, 3) geriau buvo 10. R:z b:R 11. V:c6; vienok baltieji panoro pačiupti kvalitatą; 4) nemalonai staigmena, nes po 277 B:z 12. V:B Re6! žūtų valdovė. 5) Pasiduoti reikėjo, nes po Vd1 sektų Vd7! jei 16. Vg3 Ze4! 17. z:z 2e2 + laimėtų valdovę; jei 16. Vg3 z:R 17. p:R d4 18. V:e R:z laimėtų figurą. Įdomi padėtis!

— Sekmingų Naujųjų Metų!

LOS ANGELES, CALIF.

Los Angeles šaulių kuopos visuotinis susirinkimas įvyko gruodžio 13 d. šv. Kazimiero parapijos patalpose. Svarstyta einamieji reikalai ir sudarytas kitoms metams darbo veiklos planas. Nutarta rengti meno literatūros vakarą prieš užgėvėnes arba po Velykų. Vasaros metu rengti gegužinę, pravedant ir loteriją. Taip pat, tik mažesnės apimtys, savųjų tarpe, — Joninių laužą.

Susirinkimas išrinko kuopos valdybą, kuri pasiskirstė pareigomis: O. Zadydas — valdybos pirmininkas, J. Grikavičius — išdininkas, sekretorė O. Razutienė. Kontrolės komisijon išrinkti: A. Račkauskas, A. Norbutienė ir Č. Vilčinskas.

Meno-literatūros vakaras įvyks balandžio 24 d., šeštadienį prieš Atvelykį. Tai dienai salė išnuomota Lietuvių Tautiniuose Namuose. Tai bus pirmas viešas šaulių rengiamas vakaras, nes kuopa įstaigta tik prieš pusmetį. L.A.

SPORTAS

Futbolas

Naujuosius metus Lietuvių Atletų Klubo futbolininkai pradeda ketveriomis runtytynėmis. Sekmadienį, sausio 2, pirmoji komanda Dr. Manningo taurės varžybose žaidžia prieš armenus Van Cortlandt parke, Bronx, N.Y. 2 val. Rezervinė komanda Association taurės varžybose keliauja žaisti į Huntington, L.I. Rungtynės įvyks 12:30 val. Dix Hill parke, Huntington L.I. Jaunių abi komandos žaidžia 11 val. Pirmoji su DSC Brooklyn, Metropolitan Oval, Maspeth NY, o antroji — prieš čekoslovakus Jefferson parke 110 ST. ir 1 Ave. Manhattan.

Pereitą sekmadienį težaidė jaunių pirmoji komanda pirmenybių rungtynes prieš Greek-Americans. Musiškiiai rungtynes pralaimėjo 1:3 (0:2). Suradus vartininką, komanda galėjo gerai laikytis. Ši kartą du įvarčius graikai pasiekė iš 11 m. baudinių.

Atletas

DEMESIO ATEITININKAM

Ateitininkų Federacijos Vyriausia Rinkimų Komisija praneša, kad šiuo metu jau sudarytos krašto rinkimų komisijos Vokietijoje, Italijoje ir Australijoje. Vokietijos rinkimų komisija susideda iš pirm. Juozo Laukaičio, Sofijos Paučiukėvičienės ir Julijos Vyšniauskaitės. Italijoje iš pirm. kun. Rapolo Krasausko, kun. dr. P. Jautulio ir Msgr. K. Razmino. Australijoje iš pirm. Prano Pusdėsario, Jono Rupinsko ir Augustino Kubiliaus. Laukiamie komisijos sastato pranešimų iš Prancūzijos, Brazilijos, Argentinos, ir Kolumbijos.

Vyriausia Rinkimų Komisija apgalvestauja, kad iki šiol Federacijos Tarybos rinkimams užsiregistravo tik Baltimorės sendraugių skyrius ir Putnamo bendrabučio ateitininkės su visuolyno seselėmis ir kunigais. Tikimės, kad praėjus Kalėdom visi vėl prisiminsime ir atliksime organizacines pareigas.

AF Vyr. Rink. Komisija

AUKOS VLIKO DARBAM REMTI

Dr. Leonas Kriaučiūnas, iš Palos Park, Illinois Vliko seime New Yorke pas prof. B. Vitkų įteikė Tautos Fondui 100 dol. auką. Be to, per įgaliotinį B. Vitkų Chicagoje dar aukojo: po 20 dol. — dr. J. Meškauskas, po 10 — dr. J. Bakšys, E. ir V. Endrijonai, K. Mickevičius, E. Paliokienė, Iz. Sinkevičiūtė, M. Sirutytė, dr. J. Starukas, S. ir K. Valiūnai, K. Dabulevičius, A. Kareiva, J. Mažeika, J. Rapšys, dr. J. Reinys, M. Reklaitis, A. Repšys, P. Sonda, L. Stasiūnienė, A. Tumosa, kun. Ig. Urbonas. Per įgaliotinį F. Žukauską Chicagoje po 10 dol. J. Rastenis, Alg. Žukauskas, J. Janušaitis, K. Povilaitis, "Parama", P. Gruodis, V. Dudėnas ir K. Dėdėlė — 5 dol.

Per įgaliotinį C. Burdoka — Baltimorėje po 10 dol. — dr. S. Ankudas, K. Kudla, A. Lažaitis ir C. Surdokas.

Per įgal. T. Stiklorienę Philadelphiaje po 10 dol. — A. Savickas ir J. Ardyas.

Iš Kanados T. Fondo atstovėbės per V. Vaidotą gauta 2522 dol. 88 ct.

Tiesiog Tautos Fondui prisuntė: 25 dol. Liudas Vilimas, po 10 dol. — gener. konsulas P. Daužvardis, dr. V. Sruogienė, dr. CK. Bobelis prof. O. Stanaitis, prof. V. Marijošius, Vyt. Liobis, A. Novickis ir SLA 38 kuopa. Po 5 dol. sesuo Pamira, Putnam ir T. Talat-Kelpša.

Iš dr. J. Vėbros ir Br. Bieliu-

Baltimorės žinios

Raupsuotiemė vajuš, kuris vyksta kiekvienais metais advento metu šv. Alfonso bažnyčioje, praėjo labai sėkmingai. Surinkta 15,000 dol. Šio vajuš iniciatoriumi yra prel. L. Mendelis.

C.Y.O. jaunimas, kuris kiekvieną penktadienį susirenka šv. Alfonso mokyklos kambaryuose, sausio 15 rengia šokių vakarą.

Kalėdų ir Naujų Metų atostogom yra paleistos visos mokyklos. Pradžios mokyklos vaikai į mokyklas grįžta sausio 4.

Jonas Obelinis

ko Vliko seimo metu gauta 100 dol., kaip Rezistencinės Santarvės metinis įnašas.

Visiems nuoširdžiai dėkoja

L.I. Tautos Fondo Valdyba

Knygų pasauly ...

(atkelta iš 5 psl.)

rodo gal mažiau nei savo ankstesnėje "Titnago ugnyje". Ten buvo daugiau gaivalo, čia daugiau kultūros. Ten epochos koloritą mėgino duoti, net epochos dialogą atkurdamas. Čia nuo to atsisakyta (ir gerai padaryta), bet epochos koloritą žymiai veikėjų mitologinis būties pergyvenimas, nepaprastai vaizdingas, išradingas žodis. Talentas brenęs, savo pagrinde labiau vaizduojamasis nei pasakojamasis.

V. Volertas pasakoja energingai. Žodžių srovės liejasi. Betgi norėtum, kad dalis energijos nukryptų į stiliaus kultūrą. O gal būtų sveika, jei būtų atsakyta nuo amerikinio laikraščio reportažo technikos chaotiškai šokinėti nuo vieno dalyko prie kito. Tai ryškintų charakterius ir pasakojimo pyne darytų lengviau suvokiamą.

Aloyzas Baronas savo veikėjus pristato ne taip žodingai kaip savo romanuose. Trumpo pasakojimo rėmai suvaldo žodį, kad pačios miniatiūros savo blankumu nebūtų pavargimo ženklas.

Metu paskutinėm dienom Alė Rūta pristatė dar savuosius iš "Kelio į kairę". Bet su jais dar neteko arčiau susipažinti.

J.B.

Poniai ONAI FIEDLERIENEI, sūniui inžinieriui (Kanadoje) ir dukrai GRAZINAI, mirus vyrui ir tėveliui

A + A

ANTANUI FIEDLERIUI;

buvusiam šv. Petro ir Povilo parapijos Elizabeth vargonininkui, nuoširdžią užuojautą reiškia ir kartu liūdi

Kristina, Stefa ir Pranas
KIDULIAI

Metinei sukakčiai paminėti už

A + A

JANINOS MILAŠEVIČIENĖS

vėlę

sausio 2 d. 8:30 val. ryto Apreiškimo parapijos bažnyčioje bus laikomos gedulingos pamaldos su egzekvijomis. Mielus prietelius ir pažįstamus prašome atsilankyti ir pasimelsti už velionės sielą.

Nuliūdę

vyras Adalbertas
sesuo Sofija
ir vaikai su šeimom.

ROMUVOS KNYGYNAS

84-20 Jamaica Ave.
Woodhaven 21, N. Y.
Tel. VI 6-4226 (area code 212)

Prie pat Forest P'way stoties,
BMT Jamaica linijos.

Lietuviškos knygos, gaidos, plokštelės, papuošalai, švenčių sveikinimai, liet. dailininkų paveiksai, įvairūs išdirbiniai.

Knygynas atidaras nuo 12 iki 8 v. v. kasdien, sekmadieniais — nuo 11 iki 2 val.

Josephine Galminas

Kiekvienai progai gražiausia dovana — naujausios ir puikiausios autentikos

LIETUVIŠKOS ILGO GROJIMO PLOKŠTELĖS

Kreipkis į kaimyninę parduotuvę arba rašyk ir gausi katalogą nemokamai pasirinkimui:

REQUEST RECORDS Inc.

66 Mechanic St.
New Rochelle, N. Y.

MOVE UP TO
ROCKLAND COUNTY
We
COVER THE ENTIRE COUNTY
See MCRICKARD REALTY
60 So. Main Street, New City
914 NE 4-4654

Visi kaliniai siūvami mūsų siuvykloje, todėl kainos pigios. Pirkdami bet ką atleikite pas mus ir įsitikinsite. Mes taip pat pataisome kaolinius, kaolinius apsiaustus, šalikus (stols). Galite pasirinkti iš didelės atsargos karakulio, Aliaskos ruomo, minko ir kitų dirbinių.

Didelis pasirinkimas
Nelaukite paskutinės valandos
CHelsea 2-1079 • CHelsea 2-0535

ALEX DIMANT FUR CO.

RYGOS KAILINIŲ SIUVĖJAI
150 WEST 28th STREET
NEW YORK, N. Y.
Room 402

Adolfo SCHRAGERIO

BALDAI

Mes turime visokias vietas gamybos baldų. Mūsų specialybė — importuoti tik geros kokybės baldus iš V. Vokietijos ir kitų Europos valstybių.

336 East 86th St., N. Y. C.

Tarp 1st ir 2nd Avenue • TR 9-0400

Atidaryta kasdien nuo 9 v.v.; antradieniais ir šeštadieniais 9-6 v.v.

Norite geros menoiškos fotografijos —

PORTRETO - ŠEIMOS - VAIKU
vairių progų: vestuvių, krikštynų, gimtadienių, pobūvių ir kt. nuotraukų; norite atnaujinti seną fotografiją? Jums geromis sąlygomis padarys —

VYT. MAŽELIS

422 Menahan Street, Ridgewood, Brooklyn, N. Y.
Tel. HYacint 7-4677

FOTOGRAFAS

Romualdas Kisielius

Tarptautinės Fotografų Sąjungos narys, baigęs Amerikos kariuomenės foto mokyklą. Jums už prieinamiausią kainą atliks visokius fotografinius darbus.

Dėl susitarimo skambinti — GLenmore 2-0029

GREETINGS

continued from p. 6

Warm and Sincere
Holiday Greetings
from

RYDER
TRUCK RENTAL

Division of Ryder System

230 4th Street
TRENTON, N. J.
609 - TU 3-2852

Happy Holidays

MACAO

Exotic Chinese Cuisine
Tea - Luncheon
Cocktails - Dinner
Diners - American Express

22 Pell Street, New York
CO 7-6234

Free parking every nite after 5 PM

NAN - MAR

LADIES' ACCESSORIES

Our New Address:
6103 Bergenline Ave.
West New York, N. J.
201 - 864-8868

RESTAURANTS

For Better Weddings
and Weekend Dancing
TUXEDO BALLROOM
210 E. 86th St. and 3rd Ave.
New York City
RE 4-7335

NEW BONAPARTE

1613 AVENUE M
(Next to Elm Theatre)
DEWey 6-6880

Have you tried

RALPH SORENTINO'S

Famous Italian Cuisine?
"Where the Stars Meet"
A La Carte Dinners - Cocktails
Parties Accommodated

DISPLAY

The finest tribute you can give them is a floral gift whether it be Thanksgiving, Christmas, or New Year... Weddings, Proms, Funerals. Depend upon E. Frank - Florists, 152 Montague St., B'klyn, N.Y. We deliver. Flowers wired anywhere. Phone orders welcome — Call MA 4-3975.

CHRISTMAS TOYS

Boxed games, Dolls, Toy animals, Friction Toys, Bouncing Balls, Costume Jewelry, Wallets, Cigarette lighters, Gifts, Novelties, etc.: 2½ ea, 5c ea, 10c ea, 15c ea, 25c ea, 50c ea up. Fantastic assortments in units of \$100, \$200 or more. Send about ¼ deposit, balance COD. All merchandise new — 1st quality. Write for catalog: Paul Cohen Co., 119 5th Ave., Corner store at 19th St. N. Y.

"VENTA"

Home Improvements

Co.

Atlieka visus namų vidaus remonto ir modernizavimo darbus, įrengia rūsius (basements) pastoges (atikas) ir t.t. Darbas atliekamas sąžiningai patyrusių lietuvių stalių už prieinamą kainą. Kreiptis:

J. BANDZIUKAS

84-12 102nd Street
Richmond Hill, N. Y. 11418
Tel. VI 7-2772

A. ANDRIUSKEVIČIUS

LAIKRODININKAS

- JUVELYRAS

Auksas - sidabras - deimantai laikrodžiai
9408 Jamaica Ave.
Woodhaven 21, N. Y.
VI 7-2573

LIETUVIŲ ADVOKATAI

Stephen Bredes, Jr.

ADVOKATAS

37 Sheridan Avenue
Brooklyn 8, N. Y.
Telef. — APplegate 7-7083

C. A. VOKET

VOKIETAITIS

ADVOKATAS

41-40 74th Street
Jackson Heights, N. Y.
Tel. NEWton 9-6620

LAIDOJIMO DIREKTORIAI

Tel. EVergreen 7-4335

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)

Graborius-Balsamuojaus

MODERNI KOPLYČIA

423 METROPOLITAN AVE.
Brooklyn, N. Y.

STagg 2-5043

Matthew P. Ballas

FUNERAL HOME

Moderni koplyčia - Air conditioned
A. J. BALTON-BALTRONAS
Licensed Manager
& Notary Public
660 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

Evergreen 8-9770

Joseph Garszva

GRABORIUS

Balsamuojaus

231 BEDFORD AVE.
Brooklyn, N. Y.

J. B. ŠALINS

- Šalinskas

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
84-02 JAMAICA AVE.
(Prie Forest Parkway Station)
WOODHAVEN, N. Y.

Sutelkiam garbingas laidotuves
Koplyčios nemokamai visose
miesto dalyse; veikia ventilacija
Tel. Virginia 7-4499

THEODORE WOLINNIN,

INC.

E. JOSEPH ZEBROWSKI
Laidotuvių direktorius
MODERNISKA KOPLYČIA
su Air Condition
123 E. 7th St., New York 9, N. Y.
GRamercy 5-1437

KARLONAS

FUNERAL HOME

280 CHESTNUT STREET
NEW BRITAIN, CONN.

Tel. BA 9-1181

CARROL

FUNERAL HOME

Inc.

PETRAS KARALIUS, sav.
Laidotuvių direktorius
ir balsamuotojas
74 PROVIDENCE ST.
Worcester, Mass.

PL 4-6757 PL 4-1165

VAITKUS

FUNERAL HOME

197 WEBSTER AVE
PRANAS VAITKUS
Laidotuvių Direktorius
ir balsamuotojas
Cambridge, Mass.

NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dienų ir naktį
Nauja moderniška koplyčia šermentis dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemaisiomis kainomis. Kainos tos pačios ir kitus miestus.
Reikale šaukite — Tel. TR 6-6434

JAU 22 METAI!

WFLD

LIETUVOS ATSIMINIMŲ

RADIO VALANDA

ŠEŠTADIENIAIS nuo 5 iki 6 val.

DIREKTORIUS JOKUBAS J.

STUKAS

1016 Schleifer Rd. Hillside, N.J. 07205
Tel. (201) 289-6878

DARBININKAS

NEW YORKO
NAUJENOS

Redakcija ..... GL 5-7281
Administracija ..... GL 2-2923
Spaustuvė ..... GL 2-5916
Vienuolynas ..... GL 5-7068

Mokytojų konferencija New Yorke

Sausio 2-3 Apiešimo parapijos salėje (259 North 5 St.) įvyks rytinio pakraščio liuanistinių mokyklų mokytojų studijinė konferencija, organizuojama JAV L.B. Svetimo Tarybos.

Bus eilė svarbių paskaitų. Jas skaitys dr. A. Klimas, J. Kavaliūnas, V. Čižiūnas, J. Ignatonis. Konferencijos dalyviai aptars visus su liuanistiniais švietimu susijusius klausimus.

Konferencijoje kviečiami dalyvauti New Yorko, New Jersey, Hartfordo ir Bostono apygardų, apylinkių ir Rochesterio, Philadelphia, Washingtono, Baltimorės ir Pittsburgo apylinkių liuanistinių mokyklų visi mokytojai, tėvų komitetų atstovai bei apylinkių švietimo vadovai ir visi liuanistiniais švietimu besidomintieji.

Programa

9:00 val. Registracija
9:30 val. Konferencijos atidarymas ir prezidento sudarymas
9:40 val. Sveikinimai
10:00 val. Įvadinis žodis — Jeronimas Ignatonis, Svetimo Tarybos pirmininkas
10:30 val. Lietuvių kalbos

'Lietuvos afsiminimų' radijo liuanistinės Naujų Metų sutikimas bus šv. Jurgio draugijos salėje Newark, 108 New York Ave. Pradžia 9:30 val. Gros R. Butrimo orkestras.

dėstymas jos visai nemokantiems — J. Kavaliūnas.

11:30 val. Jono Kavaliūno paskaitos aptarimas

12:00 val. Maironio vardo liuanistinės mokyklos pirmo skyriaus parodomoji pamoka, praveda Elena Ruzgienė, mokyklos vedėja

13:00 val. Elenos Ruzgienės parodomosios pamokos aptarimas.

14:00 val. Pietų pertrauka
15:30 val. Pagrindiniai anglų ir liuanistinių kalbų fonologiniai skirtumai — Dr. Antanas Klimas

16:30 val. Dr. Antano Klimo paskaitos aptarimas.

17:00 val. Rašybos, rašmenų, programos ir kiti organizaciniai reikalai — Jeronimas Ignatonis.

19:00 val. Vakarienis.

Sausio 3

10:00 val. Pamaldos Apiešimo parapijos bažnyčioje

11:30 val. Tėvų vaidmuo liuanistinio švietimo uždaviniuose — V. Čižiūnas.

12:30 val. Diskusijos iškeltais klausimais.

14:00 Vietos mokyklų mokytojų sumanymai ir pageidavimai.

15:00 val. Konferencijos uždarymas.

Programos darbotvarkė gali būti keičiama konferencijos dalyvių pageidavimu.

Dr. J. Girnias knygos "Zmogus be Dievo" pristatyme gruodžio 17 dalyvavo pats autorius ir skaitė paskaitą. Diskusijose dalyvavo M. Jesaitis, V. Vyngantas, R. Rastenis, J. Pažemėnas, R. Somkaitė, K. Zoromskis. Pirmininkavo K. Siliūnas. Buvo susirinkę apie 50 asmenų. Pradžioje atsistojimu pagerbtas miręs signataras S. Kairys. Kitas diskusijų susirinkimas, rengiamas Jaunimo Organizacijų Federacijos, bus sausio 15 ten pat — dail. K. Zoromskio studijoje.

Kun. dr. Stasys Valiūšaitis, šiemet sulaukęs 25 metų kunigystės, ta proga išleido paskutinį šių metų (gruodžio mėn.) Eglutės numerį. Šiam vieninteliui liuanistiniui vaikų laikraščio liuanistiniui pasauliui jubilias linki, kad ateityje jis dar smarkiau augtų ir "žiebtų dar didesnę Dievo ir tėvynės meilę". Eglutę redaguoja ir administruoja Nekaltai Pradėtosios Marijos seserys Putnam, Conn.; leidžia Lietuvių Kultūros Institutas, kurio pirmininku yra prel. Pr. Juras.

Architektas Edvardas Vitkus atsikelia iš Chicagos į New Yorką, kur jis paskirtas New Yorko pašto departamento apygardos architektu, kaip federalinis tarnautojas. Architektūros mokslus yra baigęs Illinois universitete ir specializavęsis Prancūzijoje. Amerikon iš Vokietijos su tėvais atvykęs 1948; tėvas yra miręs. Studentaudamas arch. Ed. Vitkus priklausė Lietuvių Studentų Sąjungai ir ateitininkų studentų 'Kestučio' korporacijai.

Prof. J. Eretas, lydymas savo dukros Laimutės, gruodžio 22 lankėsi Darbininko redakcijoje. Gruodžio 28 jis porai savaitių išvyksta į Los Angeles, Calif. Apie sausio vidurį grįžta į Sveicariją.

Magdalena Mikalauskienė, 73 metų amžiaus, mirė gruodžio 21. Gyveno 237 Grove St. Brooklyne. Palaidota gruodžio 26 iš šv. Barbaros bažnyčios šv. Jono kapinėse. Paliko nuliūdime dukterį Nele, sūnų Vincą ir 4 anūkus.

Lietuvių kultūros židiniui statyti New Yorke po 10 dol. aukojo: M. Leckis, Flemington, N.J., J. Juozevičius, Chicago, Ill., K. Miklas, Great Neck, N. Y., Kazys-Diana Campes, W. Lafayette, Ind., M. Roland, W. Hazleton, Pa., A. Bundonis, Brooklyn, N.Y., W. Wilchinskis, Brooklyn, N.Y., J. Kacillas, N. Haven, Conn., P. Pauliukonis, So. Boston, Mass.

Nuoširdžiai dėkodomai laukiami ir kitų prisidedant savo aukomis. Aukus siųsti adresu: Building Fund, Franciscan Monastery, 680 Bushwick Ave., Brooklyn, N.Y. 11221.

1965 metų sieninis, kiekvieną dieną nuplėšiamas kalendorius galima gauti Aido bendrovėje, 9417 Jamaica Ave., N.Y. Kiekvienam lapelyje be dienos datos kitoje pusėje yra pasiskaitymų. Ten pat galima užsiprenumeruoti visus liuanistinius laikraščius ir žurnalus bei praleisti senas prenumeratas. Tel. HI 1-7747.

Ateitininkų Naujų Metų sutikimui Maspetho liuanistinių parapijos salėje visos vitos jau užimtos. Prie įėjimo bilietų nebus galima gauti. Pobūvis pradėdamas 8 val. vak., orkestras gros nuo 9 val. vak.

Lt. Algimantas Balčiūnas, gydytojas, baigęs jūrininkų aviacijos med. mokyklą, gavo sparnus (Wings) ir paskyrimą tarnybai Ramiajam vandenyne kaip gydytojas. Šventes praleido dar pas tėvus Newark, N.J.

WAGNER THEATER

Kaš atidara: Penktadieniais 6 val. p.p. šeštadieniais iki filmos pabaigos: Trečiadieniais — 12 val. dienos. Penktadienį, sausio 1 d. — iki Trečiadienio, sausio 6 d. 1965 Linksma. gaivalinga spalvota filmas "SCHNEEWITZCHEN UND DIE SIEBEN GAUKLER" Vaidina: C. Valente, W. Giller, E. Waldow Priedinė filmas: "Mein Mädchen ist ein Postillon" Ir vėliausia vok. įvykių apžvalga.

Ekonomistas Juozas AUDENAS a) padeda Investavimų Fondų šerius pirkti, b) sudaro planus jaunesiems žmonėms sistematiniai taupyti ir ateičiai kapitalus ugdyti, c) sudaro planus pensininkams, santaupų turintiems, papildomų pajamų gauti. 109 Warwick St., B'klyn, N. Y. 11207; tel. TA 7-9518, LA 4-6484

MAIRONIO ŠEŠTADIENINĖS mokyklos vakare gruodžio 27 Kalėdų senis dalija vaikams dovanas. Nuotr. R. Kisieliaus.

Nepamirštama skautų pramoga

Maspetho liuanistinių parapijos salėje New Yorko skautų tėvų komitetas lapkričio 12 surengė iškilmingas "Rudens vaisės" I pramogą atsilankė gausus liuanistinių būrys iš New Yorko ir tolimesnių vietų. Jauki salė ir parngti puošnūs stalai svečių buvo visi užpildyti. Nuotaika buvo pakili, vaisės skoningos ir ypač turtingos maistu.

Meninėje programoje pagrindinė dalyvė buvo sol. Irena Stankūnaitė, kuri padainavo J. Stankūno "Ak, tie bernuželiai", K. Kavecko "Na, tai kas", Klo-

vos Eglės ariją iš operos "Pilėnai", J. Strausso juoko dainą iš "Sikšnosparnis" ir kt. Solistei akomponavo komp. J. Stankūnas. Dainavimas publikos buvo jausmingai sutiktas. Solistė apdovanota gėlėmis.

Vakaro pradžioje buvo pagerbti garbės svečiai, o skautų Sąjungos steigėjas pirmūnas Petras Jurgėla apdovanotas liuanistinio rašto albumu.

Po meninės dalies sekė vaisės ir nuotaikingi šokiai, grojant J. Tomas kapelai. Publikos atsiliepimai apie "Rudens

vaisės", buvo geri. Skautų tėvų komitetas, kuriam pirmininkauja P. Leveckienė, dėkingas svečiams, ir patenkintas, kad vakaro pelnu galės paremti skautų veiklą. A.S.

Lietuvių Moterų Atstovybės New Yorko klubo pirmasis 1965 metų susirinkimas įvyks sausio 6, trečiadienį, 7:30 v.v. A. Bortkevičienės bute, 84-07 89 St., Woodhaven 21, N.Y. Praėjusių Sekspyro metų proga bus Hamleto naujo liuanistinio vertimo pristatymas. Kviečiamos visos narės.

New Yorko sportininkų tradicinis

NAUJŪJŲ METŲ SUTIKIMAS

1964 m. gruodžio 31 d.

Saieva "RAINBOW" salėje

260-262 Knickerbocker Ave., Brooklyn, N. Y.

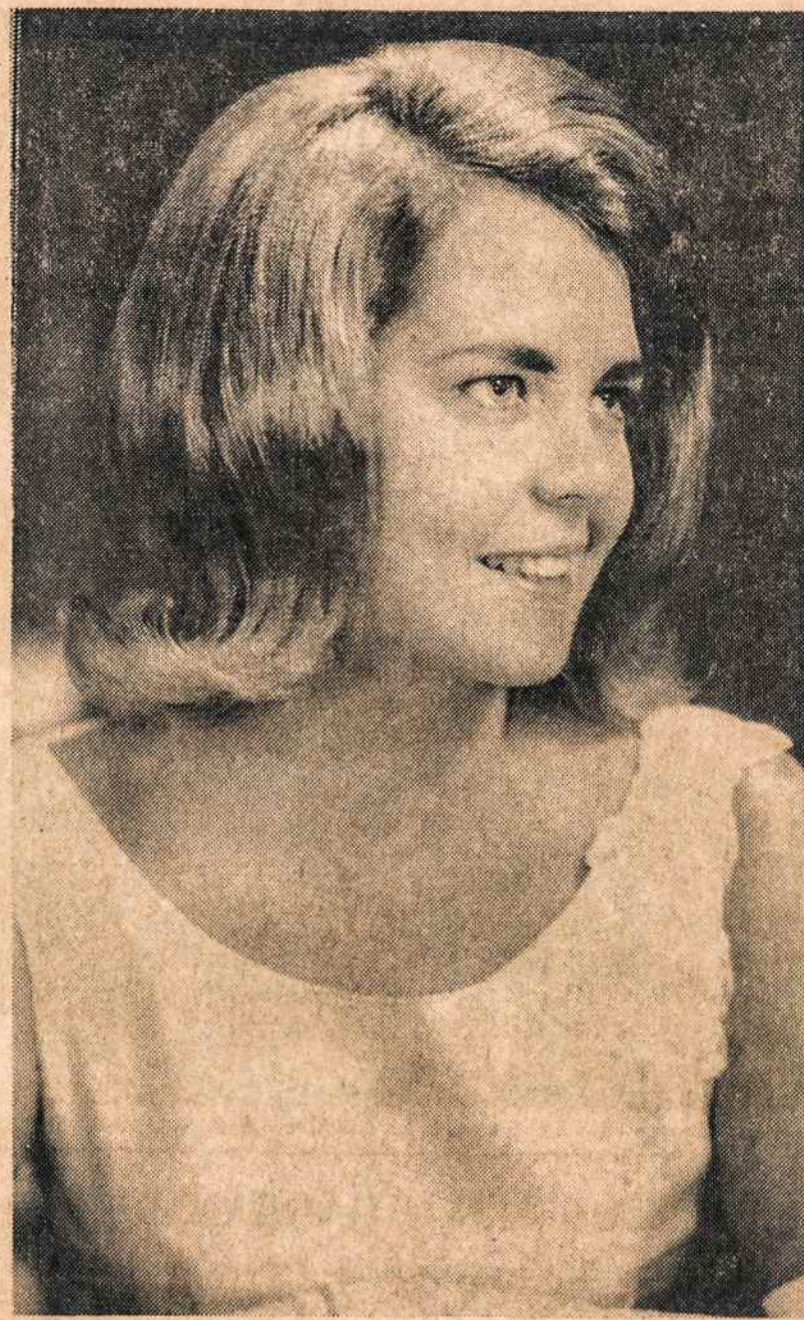
Laikas 10 v. vak. - 4 v. ryto

Kaina \$11.00

LIETUVIŲ ATLETŲ KLUBAS

Vaisės — tiekia Saieva Caterers — pritaikytos liuanistiniams skoniui.
1 bonka degtinės ir 1 bonka šampano 10 asm. stalui.
Gėrimai — salkingomis kainomis tiekia LAK.
Muzika — Joe Thomas II-ji kapela.
Biletus įsigyti ir stalus (10 asm.) užsakyti iki gruodžio 29 d.:
D. AVERKA (LAK patalpose), tel. 456-2687;
J. ANDRUSIS (Draud. įst.), tel. VI 7-4477;
J. KLIVECKA, 76-13 85th Road, Woodhaven 21, N. Y., tel. MI 2-1795.

BOSTONO
ŽINIOS

MISS JANET CECILE GRIGALUS. Foto Bradford Bachrach

Lietuvių Piliiečių Draugija S. Bostone turi apie pusantro tūkstančio narių, tačiau gruodžio 17 valdybos ir direktorių rinkimuose dalyvavo tikrai vienas trečdalis. Balsam dar pasidalijus, pirmininkas tegavo penktadalį balsų (317). Pirmininku išrinktas Stasys Dievinskis, vicepirmininku Lionginas Svelnis (433), išdininku Kasperas (415), sekretorium Albinas Neviera (408), finansų sekretorium Adomas Druzdis (399), maršalu Juozas Markelionis—(426). Direktoriais išrinkti: adv. Jonas Grigalius, Ona Ivaškienė, adv. Antanas Jankauskas, Stepas Kontautas, Juozas Lubinas, Antanas Matjoška, Petras Peldžius. Nors nariai savo draugija nelabai domisi, kaip rinkimai parodė, bet draugija gerai laikosi. Pavyzdžiui, lapkričio mėn., gryno pelno liko arti dviejų tūkstančių dolerių (1,722). Draugijos patalpose dažnai vyksta Bostono liuanistinių koncertai, vakarai ir minėjimai.

Dr. Stasys Jasaitis pakeičia savo adresą. Po sausio 1 persikelia į savo namus: 147 Ashmont St., Dorchester, Mass.

WORCESTER, MASS

Kristojono Donelaičio minėjimas buvo gruodžio 13. Vadovavo Pr. Pauliukonis. Paskaitą skaitė rašytojas A. Giedrius-Giedraitis. A. Venclauskas tikrai artisto talentu paskaitė "Metų" poemos ištraukas. Jūrė Garsytė paskaitė Donelaičio pasakėčią "Suo didgalvis".

Piliiečių Klubo valdybon gruodžio 13 ir 14 išrinkta slaptu balsavimu: pirm. A. Misiūnas, vicepirm. V. Vieraitis, sekret. J. Svikla, fin. sekr. D. Ridikas, direktoriai V. Pigaga, A. Staliūnionis, W. Kriaunelis, J. Kasevičius, B. Boris, E. Kupstas, B. Savage, klubo šemininku A. Oklaitis.

Piliiečių klubas turi 1000 narių, metinės apyvartos per metus daro 200,000 dol. Per trejus metus pasistatė naujas patalpas už pusę milijono. Pr.

setts valstybės gynėjo padėjėjas (Assistant Attorney General), veiklus liuanistinių visuomenėje. (s-)

Lietuvaitė iškilmingam pobūvyje

Kalėdų švenčių metu Bostone kasmet rengiamas iškilmingas pobūvis su šokiais, vadinas St. Nicholas Cotillion, kuriame ypatingą dėmesį patraukia rinktinės mergaitės. Šiemet toks pobūvis surengtas gruodžio 28, pirmadienį, Sheraton Plaza viešbutyje. Tarp 28 mergaičių pirmą kartą dalyvavo ir liuanistinė Janet Cecile Grigalus. Tėvai savo dukteris pristatė Bostono kardinolui Richard J. Cushing. Kardinolas mergaites apdovanojo auksinėm apyrankėm (bracelet) į kurias įrėžtas kardinolo ženklas ir mergaitės vardas.

Janet Cecile Grigalus yra baigusi uršuliečių seserų akademiją Dedham, Mass., ir pirmus metus studijuoja Merrimack kolegijoje No. Andover, Mass. Jos tėvas advokatas John J. Grigalus, gyvenęs So. Bostone (52 G. Street), yra Massachu-

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS NEW JERSEY APYGARDA
nuoširdžiai kviečia visus liuanistus atsilankyti į rengiamą
PAULIAUS JURKAUS paveikslų parodą

(MAZOJE SALEJE)

JAUNŪJŲ TALENTŲ VAKARĄ

(DIDŽIOJOJ SALEJ)

kuris įvyks

1965 m. sausio mėn. 9 dieną

šeštadienį 6:30 v. v.

Sv. Trejybės naujoje salėje

207 Adam St., Newark

Vakaro programą ves žinoma žodžio menininkė
ponia Irena Veblaitienė

Jaunųjų talentų programoje dalyvauja:

N. Jarmas — piano
G. Klučnikas — piano
D. Masionytė:
— skaito Krėvės "Arą"

Z. Vaičiūnaitė — vaidyba
V. Vasiliauskaitė — solo
J. Veblaitytė — piano

ir Lietuvių B-nės tautinių šokių grupė Baltija vadovaujant panelei J. Vaičiūnaitėi.

Laisva kūryba—paveikslų paroda: A. Bartytė, A. Jarmaitė

BUFETAS — skaniai pagaminti valgiai ir gairvin, gėrimai.

ŠOKIAM gros Romo Butrimo orkestras.

ĮEJIMAS: suaugusiems \$2.00; studentams ir moksleiviams — \$1.00.

— PELNAS SKIRIAMAS STIPENDIJŲ FONDUI —

JAPONIKES Maironio šeštadieninės mokyklos eglutėje. Nuotr. R. Kisieliaus.